

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

No. 268 "Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS Pirmadienis, Lapkričio (November) 13 d., 1933 m.
3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879
3c A COPY METAI-VOL. XVI Telefonas: Canal 7790

FORDAS NEREIKALAUJA PASIRAŠYT KODO, JEI NENORI

Iš Washingtono bus paskelbta
bolševikų klausimas

KUBOJE SUKILĖLIAI TOLI GRAŽU NENUMALŠINTI

NEREIKALAUJA PASIRA- ŠYTI KODĄ

WASHINGTON, lapkr. 12. — Gener. V. Valstybių kontro-
leris McCarl nusprendė, kad
automobilių gamintojo, Fordo,
niekas negali priversti, kad
jis pasirašytų automobilių pra-
monės kodą. Ir jis nereikalan-
ja to daryti, jei nenori. Ta-
čiau kodo sąlygas jis privalo
pildyti. Jei jis peržengtų ko-
do sąlygas, tik tada vyriausy-
bė galėtų jį traukti tieson.

Kaip ilgai Fordas pildo ko-
do sąlygas, jis, kaip ir visi ki-
ti automobilių gamintojai, tu-
ri pilną teisę dalyvauti vy-
riausybės paskelbtose varžyti-
nėse dėl automobilių prista-
tymo vyriausybei. Ir jei paduo-
da žemesnės kainas, visados
turi turėti pirmenybę.

Šį savo išsprendimą kontro-
leris pasiuntė sekretoriui Wa-
llace, kad vyriausybė nuo For-
do pirktų trokus, jei mažesnė
kaina paduota.

BOLŠEVIKŲ KLAUSIMAS

WASHINGTON, lapkr. 11. —
Per keletą dienų kasdien
prezidentas Rooseveltas ir
valstybės sekretorius Hull tu-
rėjo pasitarimų su sovietų Ru-
sijos komisaru Litvinovu.

Pranešta, kad ateinančių sa-
vaitę bus paskelbta tų pasitari-
mų duomenys ir bus žinoma,
kaip ir kokiomis sąlygomis
bus pripažinta bolševikų vy-
riausybė.

TRAUKIAMAS TIESON

NEW YORK, lapkr. 11. —
Traukiamas teisman Heinz
Spanknoebel, hitlerininkų or-
ganizatorius šiame krašte. Jis
kaltinamas tuo, kad pasisakė
esąs diplomatinis Vokietijos
agentu, o ištikrųjų juo nėra.

BUS PANAIKINTI MOKESČIAI

WASHINGTON, lapkr. 11. —
Kaip tik prohibicija aktualiai
bus atšaukta, prezidentas pla-
nuoja atšaukti nepakenčiamuo-
sius mokesčius — apie 220 mi-
lijonų dol.

AISKINA NRA PRINCIPUS

WASHINGTON, lapkr. 11. —
Columbia distrikto pradžios
mokyklose vaikams imta aiš-
kinti NRA principai.

HAVANA, Kuba, lapkr. 12.
Kubos vyriausybė nusprendė
nesigailėti Atares tvirtovėje
pasidavusių sukilėlių vadų.
Nusprendė jais atsikratyti su-
šaudymu.

Čia ir apylinkėse sukilėlių
veikimas nublankęs. Bet kitose
keliose salos provincijose su-
kilėliai stiprėja. Įvyksta daž-
nūs su kariuomene apsišaudy-
mai.

50 ASMENŲ NUŽUDĖ STOVYKLOSE

PARYŽIUS, lapkr. 11. —
Vokietijos tremtinių praneši-
mu, koncentracijos stovyklo-
se Dachau, arti Münicho, nužu-
dyta daugiau kaip 50 asmenų.
Sakoma, kad toje stovykloje
hitlerininkai stačiai užkankina
kalinius.

MASKVOJE DAUG DŽIAUGSMO

MASKVA, lapkr. 11. — Bol-
ševikų laikraščiai plačiai ra-
šo apie komisaro Litvinovo
lankymasi Washingtono. Y-
pač reiškia daug džiaugs-
mo, kad Litvinovas Amerikoje
pasitiktas su pagarba, tik pri-
pažintiems diplomatomams pride-
rama.

REIKALAUJA 40,000 DOL. IŠPIRKIMO

SAN JOSE, Cal., lapkr. 11. —
Pagrobtas Brooke Hart, 22
m. amž., turtingo pirklio sū-
nus. Grobėjai iš jo tėvo reika-
lauja 40,000 dol. išpirkimo.

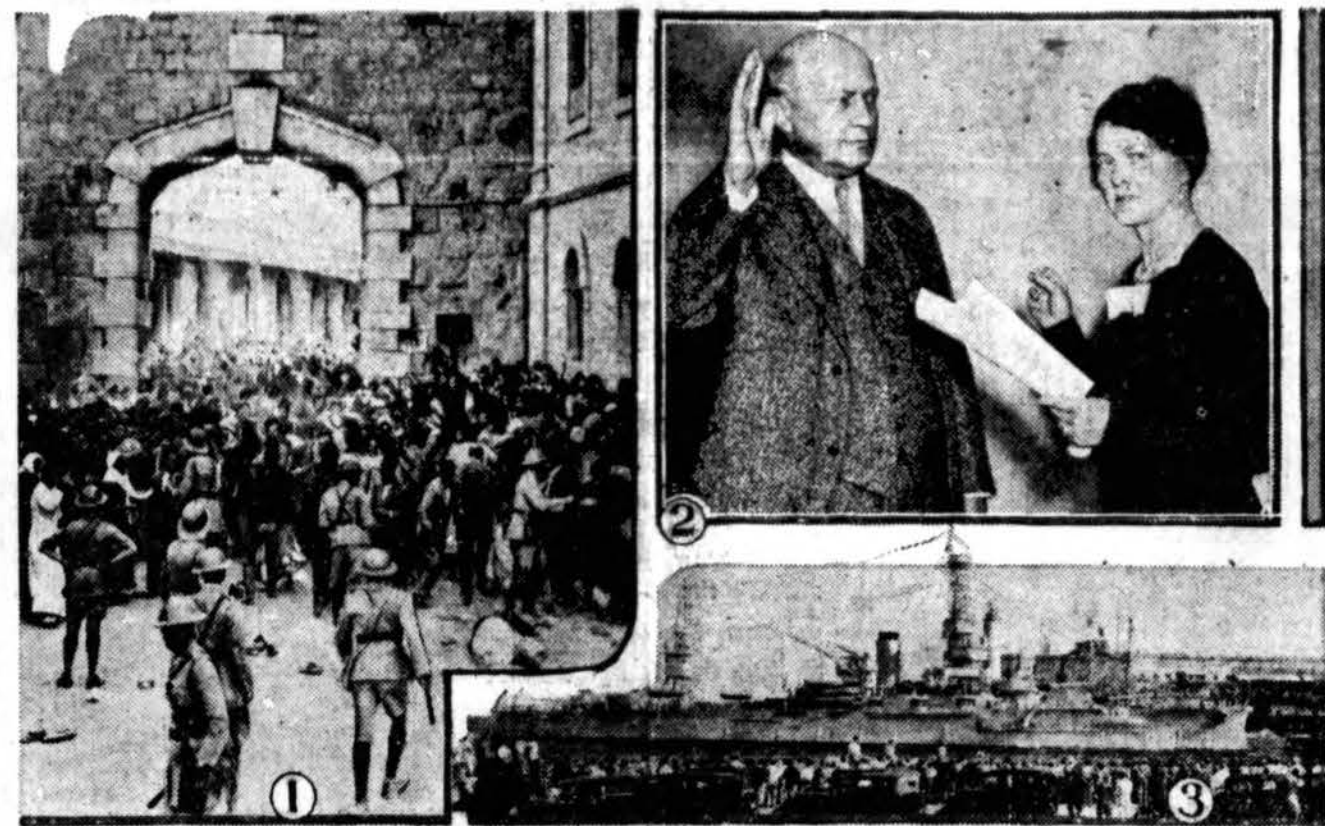
SUIMTA 10 SOCIALISTŲ VADŲ

MUNICHAS, lapkr. 11. —
Augsburgo policija suėmė 10
socialistų vadų, kurie planavo
kenkti hitlerininkams per rin-
kimus.

AUKLĖJIMAS TURI TUR- TIKYBINIUS PAGRI- DUS

KAUNAS (per pašta). —
Kaune įvyko pradžios mokyk-
lų inspektorių konferencija.
Konferencija atidarė švietimo
ministeris K. Šakenis ir nuro-
dė, kad kaip svarbias pareigas
eina mokyklų inspektoriai. Sa-
vo kalbą baigė taip:

"Visas auklėjimas turi būti
pagrįstas tautiškumu ir vals-

1. Jeruzalės policija kovoja su arabais riaušiniškais. 2. G. C. Mathews iš Madison, Wis., prisiekdinamas federalinės prekybos nariu. 3. J. V. karo laivas Wyoming Havanos uoste, Ku-
boje.

TAI TIK PREKYBOS KLAUSIMAS

VATIKANAS, lapkr. 11. —
Vatikano laikraštis "Osserva-
tore Romano" pareiškia, kad
J. Valstybės su bolševikiška
Rusija tarias ne tiek raudono
sios vyriausybės pripažinimui,
kiek prekybos klausimais.

Kitai ir negali būti. Komu-
nistų idejų pakėniamybė ne-
įmanoma. Amerikiečiai tai ge-
rai žino.

BOLŠEVIKŲ DEMONS- TRACIJOS PRIES JAPO- NUS

MASKVA, lapkr. 11. — Ry-
šium su 16 metų bolševikiškos
revoliucijos sukaktuvėmis Vla-
divostoke bolševikai surengė
milžinišką demonstraciją prieš
japonus, kurie kesinasi prieš
rytų Sibirą.

Įvyko ir militarinis para-
das, kuriam dalyvavo apie
25,000 kareivių.

KARALIAUS ŽUDIKAS SUIMTAS

LONDONAS, lapkr. 11. —
Žiniomis iš Afganistano, kara-
liaus žudikas suimtas. Jis y-
ra Abdul Khaliq, priklausan-
tis žemiausiajai afganų kastai
(klasei).

NEIMA AMERIKONISKŲ PINIGŲ

OTTAWA, Kanada, lapkr.
11. — Kanados paštuose nei-
mami J. Valstybių pinigai. Pa-
žymima, kad jų vertė puola.

tybingumu ir turėti tikybi-
nius pagrindus."

Katalikams iš to tenka tik
pasidžiaugti. Tėvams reikia
akyliau sekti, ar visose mo-
kyklose auklėjimas turi tikybi-
nius pagrindus. Jei kur pas-
tebėtų, kad taip nėra, turėtų
reikalauti.

Iš švietimo ministerio nusis-
tatyto matoma, kad ministe-
ris toje srityje teiks tėvams
pagalbę.

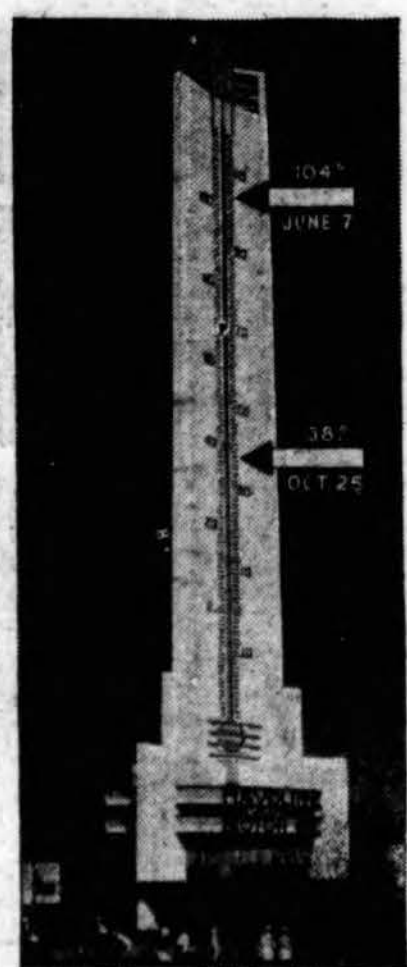
GRAIKIJA TEISINA SAVO TEISMĄ

ATENAI, lapkr. 11. — Grai-
kijos teismas nusprendė S. In-
sullio neišduoti J. Valsty-
bėms. Šios pastarosios pasiun-
tė notą ir pažymėjo, kad tokiu
būdu sutartis lieka be reikš-
mės.

Graikija savo nota gina teis-
mą ir teisingumą nusprendį,
kurs negali būti keičiamas.

ATMETĖ MĖLYNUOSIUS ARUS

NOBLESVILLE, Ill., lap-
kr. 11. — Susirinkę apie 60
valgyklų savininkų iš 10-ties
žemių Indiana valstybės ap-
kričių nusprendė iš valgyklų
pašalinti mėlynuosius arus.
Pažymėta, kad jiems neįma-
noma vykdyti valgyklų kodo
sąlygų, ypač darbo valandų
ir atlyginimo klausimais.

Milžiniškas Havoline termo-
metras Chicago šimtmečio pa-
žangos parodoje. Jis užregistru-
ota, kad birželio 7 d. buvo
104 lapsnių šilumos, o spalį
m. 25 d. — 38 laipsniai.

SKAITYKITE IR PLATIN-
KITE "DRAUGĄ"

CHICAGOJE

MAJORAS PRIEŠ SALIŪNUS

Chicago majoras Kelly rei-
kalauja, kad svaigųjų gėrimų
reikale valstybės legislatūra
pripažintų Chicago miestui
savyvaldą, ty. "local option."

Be to, majoras pasisako
prieš senovės saliūnų gražini-
mą ir priešingą, kad šiandien-
ninės aludės (tavern) degti-
nė būtų parduodama ir varto-
jama prie barų. Girdi, gali
būt vartojama tik prie stale-
lių.

Kame čia skirtumas, niekas
negali išaiškinti.

PARODA UŽDARYTA

Pereitą vidurnaktį uždaryta
Chicago šimtmečio pažangos
paroda. Ateinančiais metais
birželio mėn. 1 d. paroda vėl
bus atidaryta. Joje viskas bus
atnaujinta, pagerinta.

NEBUS RELIGINIŲ EKSPONATŲ

Pranešta, kad atiteinančiais
metais Chicago šimtmečio pa-
žangos parodoje nebus religi-
nių eksponatų. Hall of Reli-
gion bus panaudota kitiems
tikslams.

ALLMAN PASILIKS

Kilo gandų, kad Chicago
policijos viršininkas Allman
bus atstatytas.

Majoras Kelly praneša, kad
kaip ilgai jis bus majoru, taip
ilgai Allman pasiliks savo vie-
toje.

NUBAUSTI PO 99 METUS KALĖTI

Du poliemono Lundy žudi-
kus teismas nubaudė po 99
metus kalėti. Kaltintojas rei-
kalavo mirties bausmės. Nu-
bausti yra: J. Majček, 24 m.,
ir T. Marcinkevič, 26 m. amž.

PAŠTO ŽENKLŲ VAGYSTĖ LIETUVOJ AIŠKINAMA

AREŠTUOTA INŽ. SRUOGA IR AUGŪNAS

KAUNAS (per pašta). — bu-
vo pasidarys žymus jos vei-
Teismo organų įsakymu areš-
tuotas buvęs paštų valdybos
Pašto ženklų vagystė iš viso
direktorius, inžinierius A. siekia apie 2,860,500 litų.
Sruoga. Jis uždarytas sun-
kiųjų darbų kalėjime. Pada-
Klaipėdos krašto pašto virši-
rius policija jo bute kratą, ra-
do ieškomų pašto ženklų ir
pas jo žmonos seserį (rusę)
ti dar ir dėl to, kad jie ren-
rinkinį pašto ženklų milijoni-
nės vertės.

Inž. A. Sruoga buvo valdy-
bos direktorius, bet susekus
ženklų išeikvojimą, nuo š. m.
gegužės mėn. buvo atleistas.
Taip pat jis buvo pašalintas
ir iš Tautininkų Sąjungos, kur

buvo pasidarys žymus jos vei-
kėjas.

Pašto ženklų vagystė iš viso
siekia apie 2,860,500 litų.

Areštuotas taip pat buvęs
Klaipėdos krašto pašto virši-
rius Sruoga ir Augūnas areštuo-
ti dar ir dėl to, kad jie ren-
gėsi išvykti į užsienį. Norėjo
gauti užsienio pasus, bet ne-
gavo. Inž. Sruogos žmona, ku-
ri gyvena valdiškame bute, iš
ten bus iškraustyta.

Suimtieji tardomi, bet kaltę
užginčija. Tardomi ir kiti as-
menys.

LIETUVOJE

DARIAUS IR GIRĖNO PAŠ- TO ŽENKLŲ PROJEKTAI

Spalio 16 d. pašto valdy-
boje buvo komisijos posėdis,
kuriame buvo apsvaistyti nuo-
latinių oro pašto ženklų pieši-
nių projektai. Šie nuolatiniai
oro pašto ženklai leidžiami
mūsų transatlantiniais laki-
nams Dariui ir Girėnui atmin-
ti. Komisijai buvo pateiktas iš
viso 27 asmenų projektai. Kon-
kurse pirmą premiją po 500 lt.
laimėjo L. Vilimas ir D. Ta-
rabildaitė, o antrą premiją —
po 250 lt. — J. Gaučas ir A.
Jakševičius. Be to, pašto val-
dyba yra nusistačiusi dar nu-
pirkti tris piešinius.

Susisiekimo ministeriui šiuos
projektus priėmus, netrukus
bus pradėta ruošti sakytus
ženklus spausdinti.

PAVARDZIŲ TVARKYMAS

Pavardžių registravimo ak-
cija valsčiuose jau baigta. Vi-
daus reikalų ministerijoje y-
ra apie 300,000 surinktų pa-
vardžių. Pavardėms tvarkyti-
skirstyti tuo tarpu paskirtas
valdininkas Griška. Iš pradžių
pavardės bus suskirstytos pa-
valsčiui. Kaip tas darbas bus
atliktas, visa Lietuva bus pa-
dalinta maždaug į 10 rajonų.
Kiekvienam rajonui bus pas-
kirtas žmogus, kuris nusima-
no apie lietuvių akcentologiją,
suregistruotoms pavardėms
sutrumpinti, sukirčiuoti ir t. t. Tai H. Matson, 28 m. amž.

Ši darbą atlikus, kortelės bus
"išbarstytos" ir sudėtos abė-
cėlės eile. Abėcėlės eile sudė-
ta medžiaga bus kaip reikiant
apdorota ir iš jos, atitaisius
sudarytas lietuviškas pavar-
des, bus sudarytas lietuviškų
pavardžių žodynas.

SVARSTĖ BIUDŽETO REIKALUS

Neseniai vidaus reikalų mini-
sterijoje buvo tariamasi Kau-
no miesto savivaldybės šių
metų biudžeto reikalais. Pasit-
tarime dalyvavo vidaus reika-
lų ministeris pulk. Rusteika,
savivaldybių departamento di-
rektorius P. Barkauskas, Kau-
no miesto burmistras A. Gra-
rogas, viceministeris J. Pik-
čilingis, miesto tarybos biu-
džeto komisijos pirm. Dalinau-
skas ir kontrolės kom. pirm.
S. Digrys.

PARDUOS IŠ VARŽYTINIŲ

NEW YORK, lapkr. 11. —
Kariuomenės sandėliuose, Bro-
oklyne, laikoma daug kon-
fiskuotos rinktinės degtinės
apie tris milijonus dolerių
vertės. Norima tai visa par-
duoti iš varžytinių.

Trys plėšikai užpuolė Mrs.
I. Greenberg, 48 m. amž. na-
lės butą, 13020 So. Kedvale
ave. namuose. Kokį laiką na-
lę pakankinę piktadarių atė-
mė 2,026 dol. ir paspruko.

Du plėšikai apiplėšė jubile-
no apie lietuvių akcentologiją,
rinę parduotuvę, 752 East 63
gat. Policija sugavo vieną jų.
sutrumpinti, sukirčiuoti ir t. t. Tai H. Matson, 28 m. amž.

KVIETIMAS

Šiandien, lapkričio mėn. 13 d., Dievo Apvaldos pa-
rapijos salėje, 18-oji gat., 8 val. vakarą įvyksta šios pa-
rapijos lietuvių susirinkimas dienraščio "Draugo" vajeus
reikale. Kalbėtojas bus "Draugo" adm. kun. J. Mačiulio-
nis, M. I. C., vyr. red. L. Šimutis ir kiti. Visi šios parapijos
lietuvių parapijiečiai ir parapijietės kviečiami gausingai
susirinkti.

"DRAUGAS"

Išleina kasdien, šiekvieną sekmadienį.
PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopia 50c.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrąžina, jei nepažįstama tai padaryti ir neprisiimama tam tikrai pato šaukiu.
Redakcijos priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. kasdien.

Skelbimų kainos priklauso nuo pareikalavimų.
Skelbimai sekantys dienas priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 50c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

ŽINIŲ AGENTŪROS EUROPOJE

Kiekviena Europoje atskira valstybė turi savo oficialią žinių agentūrą. Tos agentūros yra didelės ir mažos, žiūrint valstybės didumo. Mažesniosios agentūros naudojasi didžiųjų agentūrų paduodamomis žiniomis. O šios pastarosios turi savo žinioje kabelius ir telegrafų linijas, ko visa neturi mažosios agentūros. Pavyzdžiui, jei Lietuvos žinių agentūra siunčia kokią žinią į Ameriką, ji tai daro per didžiasias agentūras. Tas yra pigiau ir greičiau. Kitais keliais brangiau kaštuoti ir persiuntimas ilgiau užtruktų. Didžiosios agentūros, suprantama, tuo naudojasi. Prireikus, jos gali siunčiamas žinias pakeisti savo, ar kieno kito naudai.

Graikijos sostinėje — Atėnuose, įvyko Europos žinių agentūrų direktorių suvažiavimas. Atstovauta 31-a oficialių žinių agentūrų. Suvažiavime pasitarta apie glaudesnę agentūrų veikimą, apie patarnavimų pagerinimą.

Suvažiavime vyravo didžiosios prancūzų Havas ir anglų Reuter žinių agentūros, kurios turi nuosavus jūrose kabelius ir telegrafų linijas žinių siuntimui, taip pat visose pasaulio dalyse daug žinių rinkėjų — korespondentų. Ko ne visos kitos žinių agentūros Europoje gauna per šias agentūras žinias ir šios žinios dažniausiai perdirbtos taip, kad jos tarnautų Prancūzijos, Anglijos, arba joms palankių kraštų interesams. Dažnai tad paduodamos stačiai klaidingos ir atvirkščios žinios, o atšaukiamos tik labai retam atsitikime.

Tokios tvarkos laikosi ir kitų didesniųjų kraštų žinių agentūros. Štai, pavyzdžiui, italų žinių agentūra Stefani nėra žinių, bet aiškios fašistų propagandos įstaiga. Ji siunčia į pasaulį žinias tik fašizmo interesams naudingas. Tad dažnai tos žinios yra menkos vertės. Ši agentūra nepadaidė italų spaudai jokių žinių apie įvykusias katastrofas su italų lakūnų eskadrile skiriant į Ameriką

ir parsikrindant namo. Tos žinios galėjo pakenkti italų pasididžiavimui.

Europos gyventojai kiek seniau, tiek šiandien negali savo kraštų laikraščiuose rasti tikrų žinių kad ir iš Amerikos. Visos žinios yra perkiosiamos per Havaso ir Reuterio agentūras ir paduodamos taip, kaip yra naujiau pranešams ir anglams. Taip daroma ir su Europos kraštų žiniomis. Jos visos turi pereiti per Havaso ir Reuterio koštuvus.

Šios žinių agentūros dažnai iškraipo ir katalikiškas žinias. Tad jų paduotas pasauliuose laikraščiuose katalikiškas žinias visados reikia atsargiai skaityti. Tik katalikiški laikraščiai gali paduoti ir paduoda teisingas katalikiškas žinias. Nereikia to užmiršti.

MŪSŲ LAIKŲ RYKSTĖ

Didžiausioji mūsų laikų rykštė, kuri vargina žmoniją, tai daugelio žmonių nutolimas nuo Dievo. Kas įdomiau, kad nuo Dievo nutolsta ne tik atskiri žmonės, bet ir valstybės, kurias ypatyja bedieviai.

Ir nenuostabu, jei šiandien žmonija gyvena didelius vargus, pareiškia Amerikos Katalikų universiteto prof. kun. dr. P. Guilday. Katalikų Bažnyčios išorėje, sako profesorius, religiskumas palaipsniui nyksta. Palaipsniui išsižadama švenčiausiojo Kristaus Vardo tautų socialiam, intelektualiam, pramoniniam ir politiniam gyvenime. Galima sakyti, visur varžomas visuotinis Kristaus suverenumo pasaulį pripažinimas.

Tai šešioliktojo šimtmečio religinio maišto prieš Katalikų Bažnyčią vaisiai, pareiškia kun. dr. Guilday. Iš to maišto pasireiškė laicizmas (pasauliškumas), o iš laicizmo iškilo nereliginė švietimo sistema, kuri šiandien milijonus ir milijonus žmonių širdžių atskiria nuo Kristaus.

Katalikų Bažnyčios išorėje nėra nė vieno gyvojo autoritetingo balso, kas gaktų nurodyti kelią į amžinąjį žmogaus gyvenimą. Buvo tų "autoritetų" galybės. Tačiau jie visi sugriuvo taip, kaip ir turėjo būti. Tik vienoj tikrojoj Katalikų Bažnyčioj tas autoritetas kaip buvo, taip yra ir bus galintis iki pasaulio pabaigos. Tas autoritetas, tai Romos vyskupas — Šventasis Tėvas.

Šventasis Tėvas Pijus XI pareiškia, sako kun. dr. Guilday, kad laicizmas yra mūsų amžiaus rykštė, nes kai nuolat deda pastangas, kad iš krašto įstatymdavybės išmesti krikščioniškąją doktriną, kad ją nėsivaduoti.

O iš tikrųjų turėtų būti atvirkščiai, jei žmonija nori siekti gerovės ir laisvės. Tas galima atsiekti ne kitaip, kaip tik pačiam Kristui Karaliui vadovaujant. Kitaip gi bus tuščios pastangos.

Kuboje ir vėl neramu. Tas kraštas visal suvargęs nuo revoliucijų. Sunaikinama daug turtų, žudomi žmonės. Tai vis dėlto, kad krašto valdovai nesiskaito su žmonių valia, ieško sau asmeniškos garbės, laužo įstatymus, nesirūpina krašto ir jo žmonių gerove.

LIETUVOS GYVENIMAS

AUTOBUSŲ SUSISIEKIMAS KAUNE

Kauno miesto savivaldybė atkreipė didesnio dėmesio į susisiekimo sutvarkymą. Yra išrinkta tam tikra komisija, kuri ištvers reikalą, nutarė pasiulyti miesto valdybai, kad autobusų susisiekimą paimtų į savo rankas pati miesto savivaldybė nuo 1934 metų pradžios. Šiuo laiku autobusų susisiekimas yra atskirų koncesionierių rankose. Jie tarp savęs konkuruoja ir dažnai nesilaiko nustatytos tvarkos. Su susisiekimu pagerinti ir papiginti nuo Naujų Metų miesto valdyba ruošiasi duotas koncesijas atšaukti ir paimti susisiekimą savo žinion. Kauniečiai tikisi, kad tada susisiekimas bus tvarkingesnis ir pigesnis.

Nuo arklių tramvajaus Kaunas vienu šuoliu perėjo prie autobusų susisiekimo.

LIETUVOS DERLIUS ŠIAIS METAIS

Mūsų krašto derlius daugiausia priklauso nuo oro sąlygų. Kokios oro sąlygos būna žiemą pavasarį ir vasarą. Bet derliaus atžvilgiu didžiausius reikšmės turi pavasario ir vasaros oras.

Praeitą žiemą nebuvo labai šalta. Buvo tik tai keletas labai šaltų dienų, kurios pakenkė sodams. Žieminiams javams šaltis nepakenkė, nes jie buvo apkloti stora sniego danga. Pavasario ir vasaros oras buvo žymiai vėsesnis, negu normaliai būna. Ypač buvo vėsus gegužės ir birželio mėnesiai šiaurės ir rytų Lietuvos dalyse. Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šilimos atžvilgiu buvo normalūs; vietomis buvo tokie pat, kaip kitais metais, vietomis kiek vėsesni. Drėgmės atžvilgiu, šiaurinėje ir rytų Lietuvos dalyje pavasari, ypač gegužės ir birželio mėn., buvo labai drėgnas. Šiaurės ir vidurinės Lietuvos kai kuriose vietose drėgmės perteklius kildė laiku vasarąjį pasėti. Nors lietus jauti suvalymui labai nepakenkė, vis dėlto kai kur nupiauti javai

mieje. Jis visai nesibaido užimti siūlomąs jam vietas, tik bijasis, kad sunkiai galis lietuviškai kalbėti. Mūsų su draugu girdėdami jį gana lengvai lietuviškai kalbant, padaršino, ir jis pagalios sutikė, jei tik vyskupijos valdžia tam nesipriešinsiant.

Kunigaikštienėi pareiškimas

Suradęs tinkamą sau pavaduotoją kunigo Lynerto asmenyje, nieko nelaukdamas nutariau jį įstatyti į savo vietą. Tuo tikslu suradęs laisvo laiko, einu pas kunigaikštienę pranešti mano pasiryžimą. Kunigaikštienė sutiko tą žinią ne labai patenkinta. Aš tą pastebėjau tuoju ant jos veido. Kodėl jai nelabai patiko mano pasitraukimas? Aišku — dėl to, kad lyg paniekinau jos geradarybes. Ji viską darė, kad tik būtų mano patenkinti, o dabar girdi, kad aš kėtinu trauktis. Aš, tiesa, išdėčiau jai visas aplinkybes, sunkančias mano tolimesnį buvimą prie lietuvių. Ateina, pavyzdžiui, vėlykinės išpažinties metas, man reikia kelioms mėnesiams išvažiuoti į provinciją lankyti karvių stovyklas. Kas tuo metu žionai lie-

gavo per daug lietaus, kai kur ir diegus išleido. Birželio mėnesio antroje pusėje pasėliai atrodė atsilikę, bet sausas ir šiltas liepos mėn. oras pasėlių nokimą pagreitino. Bendrai šių metų oro sąlygos augalams buvo vidutinės.

Žieminiai rugiai užderėjo gerai, ypač geri rugiai buvo vakarinėse Lietuvos dalyse. Neblogai užderėjo mišinys, kiek blogiau vikiai ir žirniai. Šiometinis mūsų krašto derlius yra aukštesnis už vidutinį. Spėjama, kad grūdų mūsų reikalams pilnai pakaks ir liks dar kiek eksportui. Bet vargu ar galėsime savo krašto grūdus eksportuoti, nes jauti kamos užsienio yra labai žemos. Taigi jautų eksportui yra mažai vilties, todėl vietinių jautų perteklių teks sunaudoti gyvulių ūkiui, kuris pastutiniuoju laiku Lietuvoje ėmė smarkiai plėstis. Tsb.

ARĖJAS VITKAUSKAS NEBIO REDAKTORIŲ

Lietuvos žurnalo — "Vairo" šių metų 7-8 n-ryje išspausdintas Arėjo Vitkausko ilgas straipsnis: "Amerikos lietuvių spauda" (perspausdintas "Amerikos Lietuvyje"). Straipsnyje Vitkauskas rado daug kateigiamą pasakyti apie visus Amerikos lietuvių laikraščius atskirai. Lietuvoje inteligentai ir Amerikos lietuvių laikraščius žiūri su didesne ar mažesne pasija.

Pats Arėjas Vitkauskas iš Kauno turi į tai pasakyti štai ką:

Pasirašiusis — "Tautininkas" matomai norėjo matyti mano straipsnyje Amerikos lietuvių spaudą rūšiuotą, bet sąžiningai ją vertindamas, kaip didelę jėgą ir norėdamas Lietuvos inteligentams parodyti, kad Amerikos lietuvių laikraščiai nėra tokie blogi, kaip jie apie juos mano (dažniausiai — jų ir neskaityti).

Apie kiekvieną Amerikos lietuvių laikraštį pasakiau tik ir viską, ką turėjau pasakyti, be jokių "baimių".

Manau, grynai informacinis straipsnis tik toks turi būti, jeigu jis taikomas taip

Pirmieji Amerikos Ateiviai

Pirmieji ir visų seniausieji ateiviai Amerikoje buvo indjonai. Pažiūrėkime į žemėlaidį. Mes surasime vietą, kur apie Beringo jūros kraštus, Azija yra arti nuo Šiaurės Amerikos.

Mokslo vyrai neabejoja, kad pirmieji žmonės, kurie pasiekė šį kontinentą, atėjo iš Azijos. Jie perirkavo Beringo jūros prataką arba, gal, irkludami su savo laivėmis nuo vienos Aleutian salos į kitą salą persijūrė Beringo jūrą ir išlipo Alaskoje.

Amerikoje, paprastai, kalbama apie indjonus, kaip "red men". Tačiau indjonai neturi raudonos odos. Jų odos spalva yra geltonai tamsiai rausva ir panaši į odą kitų žmonių, kurie dabar gyvena Azijoje.

Dr. Hrdlicka, įžymus mokslininkas, keliuose Azijos kraštuose surado geltonai, tamsiai rausvus žmones, kurie yra visai panašūs į Amerikos indjonus. Žmonės, Tibetan gentys, gyvenantieji ant Himalajų kalnų šonų, turi beveik visai tokią odą, plaukus, akių formaciją, bendrą kūno sudėjimą ir net būdą kalbos, kaip Amerikos indjonai.

Nėra tikros žinios, kaip senai indjonų gentys atkeliavo iš Azijos į Šiaurės Ameriką. Yra manoma, kad pasiekiamas Alaskos įvyko mažiausiai 10,000 m. pirmiau, nei pasaulio žmonės mokėjo parašyti žodžius ir sakinius.

Pirmieji imigrantai, atvykę iš Azijos, rodos, buvo Algonquin, Iroquois ir Sioux indjonų gentys. Antroji ateivybės vilnis, rodos, atnešė pilekalnių statytojų į vidurinę, pietų ir rytų žemės plotų dalis, dabartinių Amerikos Jungtinių Valstybių. Taip pat, antroji imigracijos vilnis įsima ir indjonus ir kurie apsigyveno Meksikoje, Vidurinėje Amerikoje ir Peru valstybėje. Ši antroji grupė įsima labiausiai išstobulinius indjonus. Pas-

pat visiems be pakraipų skirtumo skaitytojams.

Arėjas Vitkauskas

kutinieji indjonai ateiviai, rodos, buvo Athapascan, kurie įsteigė savo sodybas Alaskoje, vakarų Kanadoje, ir dabartinių Amerikos Jungtinių Valstybių Pacifiko okeano pakraščiuose.

Yra apskaičiuojamas, kada baltųjų žmonių, pasiekusių Šiaurės Ameriką, Kanadoje buvo apie 200,000 geltonai tamsiai rausvų žmonių ir 850,000 ant žemės plotų, kur dabar yra Amerikos Jungtinės Valstybės. Kanadoje minėtas skaičius įsima ir eskimus, kurie giminiuojasi Amerikos indjonams.

Pirmieji balti žmonės, pasiekę Šiaurės Ameriką, buvo skandinavai, bet apie jų žygį pasaulio žmonija tuo laiku mažai tebežinojo. Gal tai buvo tie patys žmonės, kurie vedė prekybą su mūsų bočiais lietuviams, gyvenančiais tuomet pas Baltijos jūrą. Jie atkeliavo 1000 ar 1003 metais. Skandinavai pasiekė Amerikos rytinius pakraščius ir Kanados pietryčių jūrų krantą.

Kristopas Kolumbus, ryto spalio mėn. 12 d., 1492 m., išlipo iš valtės ant San Salvador salos, kuri yra į pietryčius netoli nuo Floridos valstybės. Kolumbus manė, kad jis pasiekė rytinį Indijos kraštą. Tat, suradęs gyventojus, pavadino indjonais. Kolumbus ir mirė nesužinojęs, kad jis atrado kontinentą du sykius didesnį už Europą.

Mums nereikia rūstauti, jei kas pavadina mus ateiviais. Galima priminti siurui suprantantiems, kad visų amerikiečių bočiai buvo ateiviai. Amerika yra ateivių šalis.

Istorija sako, kad jau spalio 13 d., 1776 m., Amerikoje buvo ir lietuvis ateivis. Šis garbingas Lietuvos sūnus, gal būt, pirmas imigrantas iš Lietuvos Amerikoje, gimė vasario 12 d., 1746 m. arti Novogrado miestelio ir netoli nuo Nemuno upės kranto, Lietuvoje. Jis paėjo iš senos, bet neturtingos lietuviškos šeimos (žūrėk, The New International Encyclopedia, tomas 13, puslapis 351). Šis pionierius ir laisvės mylėtojas lietuvis, dabar visiems gerai žinomas, buvo Amerikos kariuomenėje brigados generolas Tadas Kosciuszka.

Adv. N. Valasina

Kun. Antanas Petrauskas

PRAETIES PABYROS

(Tęsinys)

Vyskupas tikrą tiesą man pasakė. Man buvo tik dvi išeitys: arba likti kaip ligšiol ir zylioti nuolat iš vieno Varšuvos krašto į kitą, arba atsiskirti lietuvių. Atsisakyti lietuvių aš negalėjau, nes tai būtų visas mūsų rūpestis palaidotas ir niekais paverstas. Ne tam juk tiek bėgiojome ir vargome, kad viską dabar vėjais paleisti. Kitaip aš nepasitraukiu nuo lietuvių, kaip suradęs tinkamą kunigą, kuris galėtų lietuviams vieton manęs patarnauti.

Vieną tokią kunigą aš žinojau. Tai buvo kun. Kulvietis. Jis gerai mokėjo lietuviškai kalbėti, nes buvo kilęs iš Kauno vyskupijos ir Kauno kunigų seminariją baigęs. Juo aš pasivaduočiau ir dabar šioiomis dienomis. Jam būtų labai patogu prie lietuvių bažnytėlės apsigyventi, nes jis buvo p. Gorskio, jau mano minėtoje, gimnazijoje prefektu. P. Gorskis ir

man siūlė pereiti į jo gimnaziją prefektuoti. Aš negalėjau to padaryti, juk lenkams tarnauti ir be manęs yra kam. Man svarbu buvo dirbti kartu su lietuviams. Dėl tos priežasties ir kun. Kulviečiui negalėjau siūlyti lietuvių bažnytėlės, nors jis doras ir išmintingas buvo kunigas. Be to, jis kad ir iš Lietuvos, bet vis dėlto lenkas. Kunigaikštienė nė klausyti apie tai nenorės.

Reikėjo tad ieškoti kito kunigo — tikro lietuvių. Kur tokis rasti? Varšuvoje, tiesa, kaip esu minėjęs buvo keletas lietuvių kunigų, bet kažin kuris ar paporės atvirai eiti su lietuviams? Ar nepabūgs lenkų statomų tokiems pinklių ir pravardžiavimų.

Neatmetu dabar, kas man pranešė, kad Pragos priemiestyje esąs jaunas dar kunigas lietuvis — kun. D. Lynertas, garsaus artisto Lynerto, kurio dainelės gramofonų plokštelėse dainuojamos, tikras brolis ar artimas giminaitis. Nutariau susipažinti su juo arčiau. Pasitaręs su savo padėjėjais, ir einu su vienu iš jų, rodos, su Palukaičiu į kun. Lynertą. Randu na-

našus klausimai tęsiasi gana ilgą laiką. Pagalios sutinkanti priimti kun. Lynertą, jei vyskupas su tuo sutiks. Palinkėjo man gražaus pasisekimo karo kapeliono pareigas einant, prašydama kartu neužmiršti ir toliau lietuvių kolonijos ir Kūdikėlio Jėzaus bažnytėlės, lankyti ir padėti savo patarimais bei kitokiais būdais naujam klebonui lietuvių tinkamai tvarkyti.

Visa tai, be abejojimo, aš pasizadėjau. Tuo mano vizitos pas kunigaikštienę ir užsibaigė. Tiesa, dar kartą lankiausi, atiduodamas paskutinę apyskaitą iš nuveiktų savo darbų ir iš duotų man išlaidoms pinigų. Visą išlyginome, apskaitėme ir atsiveikino.

Netrukus po to aš išvažiuoju atostogų į Lietuvą, o kunigaikštienė, priėmusi kun. Lynertą ir perdavusi jam pristatytus mano atgal bažnyčios raktus, tikrai dabar nepasakysiu, bet rodos ir ji išvyko į savo Grochovką, Minsko gubernijoje. Po poros mėnesių kilo ir karas.

(Daugiau bus)

LIETUVIAI BRAZILIJOS

(Užbaiga)

Jų tikybinė būklė

Kai dėl tikybinės būklės, tai lietuviai nesą tokie, kaip kad kurie įsivaizduoja — būk Brazilijon išvažiavę vieni nenau-dėliai bei visuomenės drunz-lės. Tai neatatinka tikrnybei. Ne be to, kad nebūtų ir iš-irėlių apie 10 nuoš., tačiau rei-kia turėti galvoj ir šią aplin-kybę, kad Brazilijon važiuo daugiausia šeimyniniai žmo-nės, o ne viengungiai, kurie nē kiek neblogiau tvarkosi kaip ir Lietuvoje. Į pamaldas susirenka sekmadieniais nuo 300 iki 700, o per didesnes šventes iki 3000. Prie vokiečių pranciškonų bažnyčios yra į-kurta klebono pastangomis Sao-Paulo lietuvių katalikų Šv. Juozapo bendruomenė, tu-rinti apie 300 narių ir šv. Sa-kramento brolija iš 150 narių. Vienas kunigas jokiū būdu ne-gali aptarnauti, nes kiekvie-ną sekmadienį reikia laikyti dvejias pamaldas, t. y. Villa Bellos koplėčio už 30 kilomet-rų, kur reikia net pusvalandį eiti pėsčiam, ir antras miesto centre apie 11½ val. Pirmą kartą kunigas gali užkandžiau-ti tik apie 2 ar 3 val. popiet, kas, be abeio, šiltame krašte labai nesveika. Be Sao-Paulo miesto yra tiek pat apie 10-000 lietuvių apsigyvenusių Sao-Paulo štaato įvairiose fa-zendose bei kituose miestuo-se, iš kur gaunama nemaža pakvietimu nuvažinoti ir pro-vincijos gilumon. Žinoma, tų pakvietimų negalima patenki-niti dėl kunigų stokos, nes vie-name Sao-Paulo mieste pra-verstų mažiausia 2 kunigai, turint omenyje ir 4 mokyklų lankymą bei vaikų katekizavi-mą įvairiuose rajonuose.

1931 metais vaikų prie pir-mos Komunijos buvo priruoš-ta apie 300, 1932 m. apie 200 ir 1933 m. apie 150. Jungtųjų bei krikštų 1931 m. buvo ly-giai po 131, 1932 m. 97 jungt. ir 119 krikštų. Laidotuvės ba-žnyčiose nedaroma, nes per 24 val. turi būti lavonas palaido-tas. Kadangi lietuviai netur-tingi, tai sunkiai susirgę visi patenka į miesto ligoninę, va-dinama "Santa Casa" — Šve-ntieji Namai, kur visai veltui gydo, o mirus nepraneša gi-minėms, nes iš jų lavonų da-ro skeletus, arba šiaip studen-tai praktikuoja. Per pustrė-čių metų tekę tik palaidoti 4 žmonės, ir tai veltui. Pats ku-nigas be valdžios pašalpos jo-kiu būdu negali pragyventi, nebent aptarnautų brazilus, o tuomet aišku nebeliktų visai laiko tarnauti savo tautiečia-mas.

Savos bažnyčios reikalas

Lietuviai katalikai laikinai yra prisiglaudę prie šv. An-tano do Pary vokiečių pran-ciškonų bažnyčios, prie kurios priklauso apie 70,000 parapi-jonų. Pernai ir šiais metais buvo iškilęs klausimas pasi-statyti savo bažnytelę su pa-rapijine mokykla gausingiau-siam lietuvių "Moonos" kva-rtale maždaug sumoje už 6,000 dolerių. Dėl skurdžios tiesiog

badanjančios būklės mūsų tau-tiečių negalima buvo surasti lėšų iš saviškių. Tuo tikslu gerb. kun. B. Sugintas šią va-sarą lankėsi Lietuvoje prašy-ti antro kunigo, o draug ir pa-kolektuoti aukų Sao-Paulo lie-tuvių katalikų bažnyčios sta-tybai. Tam kilniam tikslui ma-loniai pritarė tiek Dvasinė Vy-resnybė, tiek Pasaulinė, leis-damos visur kolektuoti ar tai bažnyčiose, ar pas privačių asmenų. Per pustrėčio mėnesio surinkta aukų minėtam tiks-lui 7512 litų 30 centų, 9 dol. ir 3 peni, 3 pežai, 2½ eskudo (portug. pin.) ir ½ goldmar-kas.

Kadangi ir Lietuvoje ekono-minis krizis nemažai prislėgė kraštą, tai pakankamai tų au-kų negalima buvo surinkti, o todėl ir tenka kreiptis į gera-širdžius Užjūrio brolius, šiau-rės amerikiečius, kurie žymia-dalimi yra prisidėję prie mū-sų Tėvynės atstatymo. Lietu-voje yra net įsikūrusi "Užsie-nio lietuviams remti" draugi-ja", kuri deda visas pastan-gas, rinkdama aukas visoje Lietuvoje dėl badanjančių pie-tų Amerikos lietuvių, bet ji viena neįstengia aprūpinti vi-sų jų būtiniausių reikalu. To-dėl gerb. svečias, kun. B. Su-gintas, darvdamas pasikaitas anie mūsų tautiečių skurdžia-būklę Brazilijon, prašo gera-širdžių amerikiečių aukoti tam nraikiniam tikslui — įsikurti savaia bažnytelę draug su mo

NUGA-TONE SUSTIPRINA ORGANUS

Jeigu jūsų organai silpni ir jūs jaučiatės senu, priimkite NUGA-TONE — tą pastebėtiną vaistą, ku-rin padarė sveiką milijono moterų ir vyrų per paskutinius 45 metus. NUGA-TONE priduoda nau-jon sveikatos ir sustiprina susilpnė-jusius organus.

NUGA-TONE yra vaistas, kurį kie-kvienas nusipirktas arba liguistas as-muo turėtų vartoti. Jis padarys kie-kvieną sveiką ir tvirtą. Parsiduoda visose vaistinėse. Nepilinkite pava-s duotoju, nes joki kitas vaistas ne-pavaduos NUGA-TONE.

kykla, o pietų amerikiečiai liks amžinai dėkingi savo ge-radariams už šią paramą. Kes-dami jie baisy medžiaginį sku-rdą, dar labiau kenčia ir dvas-inį tikybinį nuskurimą dėl ne-turėjimo tikybinio, o vienkart ir tautinio židinio — savos bažnyčios.

Mat, nutautinimas eina Bra-zilijon daug sparčiau per Ba-žnyčią nei per valstybę, nuo-

(Tęsa 5 pusl.)

New 50¢ Size LYDIA E. PINKHAM'S TABLETS FOR WOMEN

They relieve and prevent periodic pain and associated disorders. No narcotics. Not just a pain killer but a modern medicine which acts upon the CAUSE of your trouble. Per-sistent use brings permanent relief. Sold by all druggists.

VARICOSE VEINS Gydamos Nauju Būdu

Be operacijos, be įsivirkstimų. Be priversto poilsio. Gydančia galėd dirbti po senovę, nebent jau dabar priverstas gulėti. Tam vaistas yra Emerald Oil. Gydo greit, mažina ti-nimą ir gėlimą. Nurodymai prie vai-sų, el negeibės aptiekininkas gražina pinigais.

"DABAR JAUČIUOSI PILNA GYVUMO"

Imant Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound

Taip šimtai moterų sako. Jis stip-rina nervus... duoda energiją apeti-tui... gerina miegą... atleidžia galvos skaudėjimą, nugaros skaudėjimą... sunkiosios dienos pakendamas. Jeigu nesijauti pilnai sveika pa-mėgink šias gydoles. Nusipirk bu-telį šiandien.

"Tastes better than mayonnaise!"

sako geros šeiminiųkės

Tukstančiai sutinka! Kraft's Mi-racle Whip Salad Dressing yra visiškai naujas — ne per daug aštrus, ne per daug švelnus, ne per daug aliejuotas. Padarytas iš rinktiniausių sudėtinių, išplaktas nauju Kraft Miracle Whip būdu.

Costs ½ less than mayonnaise

25

25

STOK Į "DRAUGO" JUBILIEJINĮ VAJŲ

DOVANOS

Už 5,000,000 Balsų	\$400.00
Už 4,000,000 Balsų	\$250.00
Už 3,000,000 Balsų	\$150.00
Už 2,000,000 Balsų	\$75.00
Už 1,000,000 Balsų	\$25.00
Už 500,000 Balsų	\$10.00

Visiems kitiems kontestininkams bus duodama dova-nos pagal jų pasidarbavimą "Draugo" Sidabriname Vajaus Konteste.

Liepos 12 d., 1934 m. "Draugui" sukaks 25 metai gyvavimo. Per 25 metus "Draugas" lietuvių visuome-nei daug tarnavo tikybos, tautos ir biznio reikaluose. Taigi šis Jubiliejinis "Draugo" Vajus bus didžiausias ir naudingiausias lietuvių visuomenei.

Amerikos Lietuviai katalikai gali džiaugtis savo dienraščiu, sulaukę dvidešimts penktų metų paminė-jimo "Draugo" darbuotės Katalikų Spaudoje. Iš sa-vaitraščio "Draugas" virto dienraščiu. Dabar minint "Draugo" Jubiliejų, padarykim, kad visi lietuviai ka-talikai Amerikoje jį skaitytų, remtų ir juomi pasinau-dotų savo augštus idealus dasiekti.

Jau nuo 1916 m., Katalikai Amerikoje turi dien-raštį. Nuo to laiko visas Amerikoje lietuvių katalikų veikimas smarkiau žengia pirmyn, ypač mūsų mokyk-los. Taigi visi, kurie tik galite, stokite į Jubiliejinį "Draugo" vajų ir pasidarbukite katalikybei ir lietuvy-bei, Registruokitės tuojau, neatidėliokite. Rašykite dėl informacijų adresu:

"DRAUGAS" PUBLISHING COMPANY,

2334 SOUTH OAKLEY AVE.,

Chicago, Illinois

25

25

IN OUR OFFICE

KRISTUS ŽYDŲ TEISME

„Aš mačiau... bedievybę teismo vietoje ir neteisybę vietoje.“ (Pamoksl. 3, 16).

JIS TURI MIRTĮ!

Paskutinieji Jėzaus žemiškojo gyvenimo pamokslai su drąsiais išsireikšimais į savo amžinąsias priesias — parizieji davė jiems progą užsigauti, pasipiktinti ir griebtis brutališkiausių priemonių tuo nepakenčiamu Nazariečiui visiškai nusikratyti. Ir iš tiesų viešpatuojantieji Rasto žinovai ir fariziejai neturėjo pavojingumo prieš už Jėzų; neturėjo nė vieno tokio, kuris taip drąsiai žengtų jiems tiesą į akis, kaip prieš tris metus yra žėręs Jordono krantų Pranašas. O Jėzus tokio mis savo kalbomis ir stulklais, jų įsitikinimu, galėjo austatyti prieš juos liaudį, surengti sukilimą ir jų viešpatavimui padaryti galą. To jie labiausiai ir bijojo. Todėl tas Galilėjietis turėjo, jų mąstymu, mirti. (Jon. 11, 47—50).

Kristaus priešai jau senai buvo nutarę Jį nužudyti, tik vis dar laukė progos ir ieškojo būdų, kaip galėtų minia austatyti prieš Jėzų, kaip galėtų Jį minios akivaizdoje paniekinti, nuo jos atitraukti, suimti.

Po nevykusių mėginimų sugauti Jį balboje su denaru, po gėdingų pralaimėjimų viešose disputose, po tuščio bandymo sukursti Jį su moterystės neperiskiriamybe, tą savo sumanymą suminti ir nužudyti Jėzų jie buvo atidėję po Velykų švenčių, kada Jeruzalėje bus daug mažiau žmonių (Mat. 21—26; Mar. 12—14, 1—2). Tik nelaimingo Judo įsikūsimas pagerino jų šėtoniškus planus, ir ketvirtadienio naktį prieš šventes Jėzus jau buvo suimtas.

Įžanginis teismas—tardymas

Evangelistas šv. Jonas pamini, kad sugautasis Jėzus visu pirma buvo nuvestas privačiai ištardyti pas Anną. Mat, Annas tuo laiku, kol aukščiausioji taryba susirinko į teismo rūmus, pasiryžo pats vienas „ant karštų pėdų“ sužinoti iš Suimtojo „apie Jo mokinius ir apie Jo mokslo“ (Jon. 18—19), matyt, norėdamas iš Jo paties žodžių susidaryti Jam apkaltinimą, kad paskiau tikroji teismo procedūra greičiau eitų. Tardomasis į visus klausimus tiesioginiai neatsakė (Ziur. šv. Mato, šv. Morkaus ir šv. Luko Evangelijoje 23, 12 ir 29 perskyr.). kas, matyt, labai įžeidė buvusį vyriausiąjį kunigą ir įkvėpė drąsios vienam jo tarnui suduoti kumščiu Jėzui per veidą. Tuo, turbūt, Jėzaus tardymas be jokių vaisių pas Anną ir pasibaigė, nes Apaštalas šv. Jonas, vienintelis iš evangelistų aprašęs šį įvykį, tuoj po to rašo: „Anas nusimetė Jį pas vyriausiąjį kunigą Kajifą.“

Teismo komedija.

Jau buvo naktis, kada Jėzų atvedė į teismo rūmus, kur jau laukė susirinkusi iš viso miesto aukščiausioji žydų taryba, susidarant iš vyriausiųjų kunigų, Įstatymo aiškintojų ir seniūnų (Mat. 26, 57; Mar. 14, 53). Nėra abejojimo, kad tame teismo posėdyje dalyvavo tik vieni Jėzaus priešai, iš anksto ausistatę Jį nužudyti, nes evangelistai šv. Matas ir šv. Morkus beveik tais pat žodžiais liudija: „tuomet vyriausieji kunigai ir visos susirinkimas ieškojo NETEISINGO liudijimo prieš Jėzų, kad atiduotų Jį nužudyti“ (Mt. 26, 59; Mrk. 14, 55). Tokių liudininkų, kaip kad visais laikais taip ir tada, už pinigų nesunku buvo rasti, nes Evangelija pamini, kad nežinint nakties meto, tų liudininkų vis tik prisirinko gana didelis skaičius. Tačiau taip netikėtai ir greitai į teismą pristatyti, jie, be abejo, nesusėję susitarti, kaip pradėti kaltinti. Tą, prieš kurį jų sąžinės nieko neturėjo ir kuriam viešose ginčiose fariziejai negalėjo įrodyti nė mažiausio ausikaltimo; todėl visai ne nenuostabu, kad kaip Evangelija pasitebi, jog „jų liudimas nesutarė“ (Mrk. 14, 56). Vieni iš jų kaltino Jėzų, kam draugaujas su nusidėjėliais ir muitininkais, kiti — kad atleidžia nuodėmes ir laužs subat, tretai — kad valgas su neplautomis rankomis, kiti dar išgalvojo visai neblatų ir negirdėtų dalykų — ir taip jų prirodymai nesutiko.

Tautos vadai, „teisingumo“ ginėjai ir „uolūs“ statymo saugotojai, suprantama, negalėjo tokiais liudininkais pasinaudoti. Sen. Įstatymas, kurio jie griežtai raidė į raidė laikėsi; mažiausia reikalavo bent 2-jų vienodai liudijančių, kad kaltinamąjį galėtų pasmerkti (Num. 35, 30; Deutr. 17,

6). Tačiau nė tų dviejų vienodai liudijančių jie negalėjo surasti (Mrk. 14, 59), tapgi ir sulig Įstatymo negalėjo pritaikinti mirties bausmės.

Tarybos nariai, neišskiriant nė pačio pirminko — teisėjo, savo nepasisekimu sujudinti, pagaliau nustojo kantrybės ir pradėjo nervuoti. Nejaugi visais nakties darbais liktų be vaisiaus? Ar gi jie nesusgebės pasmerkti Jo mirti? — tai buvo klausimai, kurie šią valandą ypač visiems rūpėjo. Kaltinamasis visą apkaltinimo laiką tylėjo. Tas Jo tylėjimas, ta didinga išvaizda, tas ramus akių žvilgsnis dar labiau priešus erzino negu jų nepasitenkinimas. Kajifas, nustojęs dvasios lygisvaros ir visiškai užsimiršęs, kad turi vaidinti teisėjo rolę su nuodutu teisingumu ir beašikumu, staiga pakilo iš teisėjo vietos, pribėgo prie Kaltinamojo ir sušuko:

— Ar tu nieko neatsakai? Tai, ką šitie prieš tave liudija!

Iš lengvo žvilgtelėjęs į akis užklauskui, Jis vėl nuleido galvą ir nieko neatsakė.

Kajifas pasijuto visiškai neguodrojo padėty: jis nesusivokė kas jam toliau daryti. Savo tylėjimu Jėzus visai užnuošė jo sąmonę. Iš šios keblios padėties teisėją išgelbėjo tik aukščiausios tarybos nariai:

— Jei tu Kristus, tai sakyk mums (Luk. 22, 26). — Šis netikėtas paklausimas įkvėpė Kajifui naują išsigelbėjimo mintį, ir jis, su pilnu išdidumu sugrįžęs į teistų krasę, iškilminga priesaikos forma tarė:

— Prisiekinu tave gyvuojau Dievu, kad mums pasakytumei, ar tu Kristus, Dievo Sūnus (Mt. 26, 63). — Jėzus šiuo atveju jau negalėjo tylėti: Kajifas Jį prisiekia gyvuojau Dievu, t. y. Dievo vardu, kaip Dievo vietininkas ir visos tautos vyriausias kunigas. Jis gerai žinojo, kad žydai, negalėdami Jo nuteisti iš samdytų liudininkų burnos, Jį nuteisė dabar iš Jo Paties prisipažinimo, primesdami Jam piktažodžiavimą Dievui, tačiau tokia pat iškilminga forma, kokios reikalavo priesaikos paklausimas, atsako: Tu tai pasakei. Aš esu. (Mat. 26, 63; Luk. 22, 70). Bė to, kar-tu matydamas, kaip vylingai ir prievarta yra išgaunamas iš Jo burnos Jam pačiam pasmerkimas, prie to dar priduria: „Tačiau aš jums sakau, nuo šio laiko jūs matysite žmogaus sūnų sėdintį Dievo galybės dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse“, paruošti jums mirties ištermės, kaip kad dabar jūs man ruošiate. Pariziejai šių paskutinių grasinimo žodžių nė neklaušė: vos tik suskambėjo prisipažinimo atsakymas, tuoj vyriausias kunigas, perplėsdamas ant krūtinės savo rūbus, sušuko:

— Kam dar mums reikalinga liudininkų? Girdėjote piktažodžiavimą! Kaip jums regis?

Tada visi sušuko: „Vertas mirties!“ Veikia pasirašyta mirties nusprendimo dekretas. Nuteistas išvedamas iš teismo salės į priangį ir atiduodamas žiaurių ir ištvirtusių tarnų priežiūrai, kurie pradėjo Jį kankinti, mušti ir visokiais žiauriais būdais iš Jo tyčiotis (Mat. 26, 67—68; Mar. 14, 65; Luk. 22, 63—65).

Atėjus rytui vėl visi susirinkę tariai, kokių būdų būtų geriau išgauti iš Romos vietininko mirties nusprendimo dekretą patvirtinimą (Mat. 27, 1; Mrk. 15, 1). Nutarta, kad atsargiausia esą Piloto akyse pavaizduoti Jėzų kaip politinį maištininką, draudžiantį mokėti cėsiuoriui mokesčius, kurstantį liaudį ir norintį pasivadinti Kristumi karaliumi (Lk. 23, 2—5). Po to liepta atvesti Nuteistąjį ir nusi-vesta Jį į Antanijaus tvirtovės kiemą, kur buvo Piloto teismas (Mt. 27, 2; Mark. 15, 1; Lk. 23, 1).

J. Gylis, M. I. C.

Išlikimo, Sustiprėjimo ir Pažangos Paslaptis — Meilė ir Ištikimybė

Katalikų Bažnyčia jau seną senutę, bet kartu ir jauną jaunutę. Ji vis auga ir auga: gi tai jaunystės žymė. Senas neauga, menkėja ir nyksta. Bažnyčia pilna jaunystės jėgų, dėl kurių ji žydi ir žydi.

Laikas nuo laiko teko gyventi sunkius, tamsius laikotarpius. Kartais išrodė, kad ji rengiasi visiškai subyrėti ir pranykti. Jos priešai trynė rankas ir džiaugėsi, įžiūrėdami joje gedimo daigus. Bet štai, bežiūrint, ji staiga visų akyse šviežia, graži, skaisči, lyg ryto rasa apsipraus.

Mat su ja visuomet Dievas yra ir ji dėlto greitai suranda išlikimo, pasveikimo, sustiprėjimo ir pažangos vaistų.

Pačioje pirmiausioje jos jaunystėje, kuomet ji buvo kaip mažas kūdikis, kuris išsidrąsinęs žengia pirmuosius žingsnius, jai grėsė baisi, nuožmi, sugedusi iki kaulų smegenų, pagonija. Ją gana smarkiai rėmė net tikintieji žydai. Vienok pirmųjų krikščionių nepajudinama tvirtybė, ištikimybė ir karšta meilė Dievo ir artymo ją išgelbėjo. Jie nugalėjo pagoniją be ginklų.

Magametony

Neilgai teko jai džiaugtis ramybėje. Štai išliko naujas priešas, piktesnis už pačius pagonis. Jis buvo Magometas su savo pasekėjais ir išpažintojais. Jų tikslas buvo ginklų pagalba primesti savo naują tikėjimą visiems. Kadangi krikščionys katalikai to tikėjimo nepriėmė, tat jie buvo pasmerkti žūti. Jų pilni puikybės vadai nusprendė, kad jie patstatys savo arklus šv. Petro Bazilikoje Romoje. Pavojus buvo labai didelis. Daug krikščionių šalių žlugę, pakliuvo tų nuožnių žmonių vergijon.

Bažnyčia vienok išliko. Katalikai valdovai, subūrę savo kareivių pulkus, krikščioniškieji vyčiai pašventė savo, karuose užgrūdytas jėgas; tikintieji griebėsi karščiausių maldų. Priešas tapo susilpnintas, sustabdytas ir nugalėtas.

Turtai ir šv. Pranciškus.

Dabar atėjo Bažnyčiai ramybė. Ji tęsėsi gana ilgai. Bet su ja atėjo nauja nelaimė. Tikintieji, vietoje dėkoti Dievui už ramybės dovaną, pradėjo pamaži atšalti tikėjime. Ramybės dėka praturtėję, pradėjo per daug pataikinti savo kūno pageidavimus ir savo puikybės. Tie gi geiduliai ir nesuvaldytos sielos aistros yra didesni žmonių ir pačios Bažnyčios priešai. Didelis sugedimas įsigalėjo tikinčiųjų tarpe.

Bažnyčiai Dievas davė vaistų nuo tos baisios ligos ir nuo to nuožnaus prieš.

Prieš turto geidimą; prieš turto naudojimą palaidumui atsirado šv. Pranciškus Assižiečio, šv. Klaros ir kitų neturtas ir atgaila. Geidimą turtų primušę visiškai išsižadėjęs iš pusės uolių Kristaus sekiotojų, kaip šv. Pranciškus ir jo pasekėjai.

Šie asmenys su atgaivinta tikrąja Kristaus dvasia, basi, be kepurų, be jokio turto paslido po pasaulį. Jei jiems kur nors teko turto, jį naudojo atstatyti apgruvusioms bažnyčioms.

Nuo tų žmonių Bažnyčia atjaunėjo. Ji nusikratė nuo turtų ir kūniškumų ligos.

Reformatoriai

Po to užėjo ant Bažnyčios nauja, baisi audra: tai Liuterio ir kitų jo dvasios reformatorių.

Šie reformatoriai nugalėta, suvaldyta ir subraklyta kūniškumo, palaidumo ir gobšumo dvasią paleido. Dėl to, ne dėl savo neva naujo ir geresnio tikėjimo jie susilaukė pasekėjų. Ne, Jie išaiškino, kad valdovai gali grobti Bažnyčios ir vienuolių turtus, o jiems to tik ir reikėjo. Reformatoriai išaiškino, kad tik tvirtai tikėti, o gali gyventi, kaip tau patinka. Tuojais palaidesnieji, ypač valdovų vėdė po dvi ir daugiau pačių, o ne kurie, kaip Anglijos karalius, Enrikas VIII, kapojo savo moterų galvą vienai po kitos, iki pats, galutinai, nusibaigė.

Tų klaidinčių mokslo daug žmonių nuvedė ant kreivų kelių, daug pridirbo žalos Bažnyčiai. Jų darbo liūdni vaisiai buvo tuomet, bet dar liūdnesni dabar: protestantų žymi dalis ima likti jau visiškai be jokio tikėjimo. Jie susiskaldė į šimtus visokiųjų sektų, beaiškindami šv. Raštą, kaip tik kas sau išmano.

Liuterio ir kitų Reformacija išaukė garbingą ir savo darbo vaisiais gausingiausią Tridento Santarybę, arba visų katalikų vyskupų ir mokslavirų suvažiavimą.

Jame viskas, kas netinkama Bažnyčios gyvenimui buvo įsiskverbę, tapo prašlinta. Atnaujintam gyvenimui visos taisyklės tapo nustatytos. Įvairios tikėjimo tiesos plačiau paaiškintos.

Bažnyčia tokiu būdu užėjo, kaip ir ant naujų bėgių ir smarkiai ėjo pirmyn. Ji susigrąžino labai daug suklaidintų.

Patį Lietuvą juk buvo kone visa liutariškojo ir kalvinistinio tyano užlieta. Mažai trūko, kad ji neliko protestantiška šalis. Bet ir joje, kaip nekuriuose kitose šalyse, meilė ir ištikimybė nekurių asmenų atlaikė tvano vandenį ir išgelbėjo ti-

kinčiusios nuo klaidatiktystės.

Dažna Komunija.

Žmonės, kad ir tikintieji nuolat reikalingi yra akstino, kad nenžmigtų dvasiškai. Toks miegas yra labai pavojingas. Evangelija sako: „Kuomet žmonės miegojo, atėjo neprietelis žmogus ir prisėjo raukį (kūkaly).“

Taip įvyko ir po Tridento Santarybos. Daug metų Bažnyčia žengė sparčiai pirmyn. Ji atnaujino tikinčiųjų dvasią. Ji susigrąžino labai daug suklaidintų. Ji paskleidė tikėjimą pagonų tarpe ir daug jų atvedė prie Kristaus.

Palengva vienok pradėjo tikinčiųjų tarpan skverbti apsnūdymas, apsilėidimas ir sumukimas tikėjimo praktikavime ir išganymo priemonių vartojime.

Nuo to snūduriavimo atsirado daug blogo. Prieikė naujo akstino. Jį davė šv. Tėvas Pijus X. Jis karštai paragino tikinčiuosius dažniau imti šv. Komuniją.

Tas jo balsas nebuvo „balsas šaukiančiojo dyknyje“. Jo balsą išgirdo visas pasaulis. Uolesnieji katalikai ėmė vykdyti jo šauksmą, „Viską atnaujinti Kristuje“, ir dėl to pradėjo imti dažniau šv. Komuniją.

Greitai ta šventa praktika paplito visame katalikiškame pasaulyje ir stipriai įsigalėjo. Dabartinuose laikuose dažnai imančių šv. Komuniją yra labai daug.

Ta praktika pasidarė neapsakomai galinga priemonė gaivinti tikėjimą, apsaugoti nuo pikto, sustiprinti dorybę.

Katalikų Akeija

Dabartinis šv. Tėvas, Pijus XI, padavė ir smarkiai parėmė ir gyvenimui pastūmėjo „Katalikų Akeiją“. Ji yra ne kas kita, kaip pasaulinių žmonių apaštališkas, vadovaujant vyskupams.

Bažnyčios Galva parodė tikintiesiems katalikams, kad ne vieni vyskupų ir kunigų pareiga apaštali, bet visų tikinčiųjų, vienybėje su savo dvasios vadais.

Pati meilė artimo to reikalauja iš tikinčiųjų.

Kiekvienas tikis katalikas trokšta būti išganytas; tai jis ir savo artimui turi to pat trokšti. Kas trokšta būti išganytas, vartoja išganymo priemones. Reikia ir artymą su jomis supažindinti. Gi tai gali įvykti tik uoliai apaštaliuojant artimų tarpe.

Tosios „Katalikų Akeijos“ pagalba Bažnyčia žengia pirmyn. Dabar plačiai eina misijos pagonų šalyse, kuriose dirba misijonieriai, bet smarkios ir sėkmingos misijos varomos krikščioniškose šalyse, ytin įsigalint „Katalikų Akeijai“.

Kiekvienas katalikas privalo atminti, kad jis turi būti gyvas Bažnyčios narys ir uolus jos apaštalas.

V. K. tas vardas Tikrasis George F. Barnes ir jo moteris (30 metų) Katrina, pasmerkti visam amžiui į kalėjimą už žmogžudystę. Šešioms jų pagelbininkams skirti ilgi terminai kalėjime.

Teisėjas išsprendė, kad jų turtas, jei bus įrodyta, kad jis įsigytas išplėtais pinigais pereinai valdžios žinybon.

Plėšikų vardas klivuo. Štai čekagiškis Winkler užnuoštas, Al Capone yra kalėjime, Ted Newberry nužudytas, Bailey ir Burke visam gyvenimui kalėjimui; Touhys laukia teismo.

Taigi, matomai, nėra gera nevaldyti troškymą greitai prisigyventi. Žinoma, bloga yra ir kitokių visokių netikusių troškimų nevaldyti. Netikusi troškimai, jei tik vykdomi, sudaro blogą gyvenimą, o paskui jį seka ir bloga mirtis.

Išpažinties Paslapties Auka

Jokia galybė ant žemės nepaliuosuoja nuo išpažinties paslapties. Niekumet negalima jos sulaužyti, net ir valstybės išgelbėjimui ar užlaikyti tautos tikėjimą, ar savo gyvybės palaikymui.

Tai buvo rugsėjo 22 d., 1886 m. Revoliucionieriai per devynis mėnesius buvo apgulę Calloa uostą, Prancūzijoje. Tačiau ispanai drąsiai ir tvirtai gynėsi. Laužo kapelionas kun. P. Marielux, šv. Kryžiaus kongregacijos narys, drąsino kareivius ir dalino sakramentus. Vienok ilgasis apgulimas, kančia ir maisto stoka, mažino kai kurių gynėjų drąsą.

Vadas Raymondas Rodil sužinojo iš ištikimų draugų, jog ruošiamas baisi išdavystė, kuri turėjo būti įvykdyta devintą valandą, tat rugsėjo vakarą. Manyta, jog kapitonas Montero, vienas iš žemesniųjų karininkų, visam tam vadovauja.

Negaišindamas laiko, Rodil areštavo kapitoną Montero ir jo įtariamus sėbrus.

Vienok nepasisekė vadui sužinoti nei

mažiausio išpažinimo. Viso to neatsižvelgdamas, paliepė, kad jie būtų nužudyti tuo metu, kada buvo nutarta tą išdavystę įvykdyti. Gerbiamam kapelionui buvo paskirtos trys valandos išklausti kareivių išpažinčių ir priręgti juos prie mirties. Tą vakarą devintą valandą, trylika ispanų stojo prieš Amžinąjį Teisėją.

Generolas vis dar nesijautė patenkintas. Nuodėmklausis, jis mąstė, tikrai žino visas išdavystės aplinkybes! Todėl vadas liepė tuoj atvesti kapelioną. Kuomet kun. Marielux įėjo, generolas užrakino duris, kad galėtų privačiai, be jokių liudininkų su kunigu pasikalbėti ir sužinoti tik konspiracijos smulkmenas. „Teveli“, pradėjo vadas, „be abejo konspiratoriai išpažintyje jums atidengė savo sumanymus bei pagrindus, kuriais buvo pastikėję. Karaliaus vardan, tamsta dabar turi viską man išpasakoti! Aš tai reikalauju! Tamsta turi viską pasakyti, neslėpdamas nei vieno vardo ar aplinkybės.“

„Generole“, atsakė kapelionas, „ko tamsta reikalauji, yra negalimas daiktas. Aš niekuomet tau savo sielos nepaaukočiau ir nesulaužysiu išpažinties paslapties. Nors ir pats karalius tai reikalauja; Dievas teapsaugoja mane nuo pasidavimo to kiam reikalavimui!“

Kraujas puolė generolui į veidą. Pagriebė kunigą ir pakratė už rankos. „Vie nuoli“, jis šaukė, „pasakyk man viską, arba liepsiu tave nušauti!“

Su tikrų evangelikų nuolankumu kunigas atsakė: „Jei Dievas nori mano kan kinstės, teesie Jo šventa valia! Negaliu išduoti išpažinties paslapties, nepaisant kas jis nebūtų!“

„Tai nekalbėsi“, šaukė generolas, „tu karaliaus, vėliavos ir generolo išdavike!“ — „Aš esu ištikimas karaliui, vėliavai ir kiekvienam teisėtam viršininkui“, atsakė kunigas, „bet niekas neturi teisės reikalauti iš manęs, kad aš išduočiau savo Dievą.“

Rodil ilgiau neabejojo. Įniršęs, atidarė duris ir sušuko, „Kapitone Iturbide, keturis vyrus su šautuvais!“ Neužlgo jie pasirodė.

„Taikykite“, paliepė generolas. Atsigręždamas į savo auką, jis rūšiai prabilo, „Karaliaus vardan sakau tau kalbėk!“ — „Dievo vardan, nedrįstu!“ atsakė kunigas.

„Šauti!“, sušuko Rodil. Ir kun. Marielux O. S.C., keturių kulku perverta krūtine, krito, palikdamas išpažinties paslapties kankiniu.

Vertė A. Mičiūnas (L. K.).

KOLEGIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS

Naujosios Anglijos ir visų Rytinių valstybių Kolegijos Rėmėjų seimas įvyks Marianapolio kolegijoje paskutinį lapkričio mėnesio sekmadienį 10 valandą ryte, 26 d., 1933 m.

Nuoširdžiai kviečių visus Marianapolio Kolegijos Gerb. Prietelius ir Rėmėjus atsilankyti ir imti dalyvumo šiame seime visu pirma, Gerb. Dvasios Vadus, kurie parodė šiai įstaigai tiek daug širdies ir palankumo; geruosius Kolegijos Rėmėjus, kurie savo gausiomis aukomis padėjo šiai kolegijai sukurti; ir pagaliau tuos lietuvių katalikus, kuriems rūpi mūsų tautos švietimo reikalai ir kurie nori šį darbą arčiau pažinti ir jį paremti.

Kun. Dr. J. Navickas, M. I. C., Marianapolio Kolegijos Direktorių ir Rėmėjų Organizacijos Pirm.

SVEIKA MARIJA

Iš Kun. A. Stolz'o Raštų

Lietuviškai parašė

Kun. Antanas Petrauskas, M. I. C.

Ar myli Mariją? Ar nori apie Ją pasiskaityti gražių skaitymų? — Jei myli ir nori apie Ją daug — daug gražių dalykų išgirsti, tai būtinai pasiskaityk ką tik išėjusią iš spaudos knygą vardu „SVEIKA MARIJA!“

Knyga turi 200 puslapių rašto, 8 didelius ant gražios popieros šv. Marijos ir Jėzaus paveikslus.

Knygos kaina, imant po vieną 35c.

„LAIVAS“

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago, Illinois.

Lietuviai Brazilijoje

(Tęsa iš 3 puslapio)

lat besivaidijančių savitarpyje. Bažnyčia, regis, yra galinčiausias veiksnys ar nutautinti, ar išlaikyti savo tautybę. Turėdami savąją bažnyčią galima būtų ne tik sustiprėti tikybiniui, bet ir atsispirti ir ištautėjimo bangai. Juk bažnyčia mums lietuviams yra vienintelis susibūrimo ir tautinės sąmonės ugdymo centras. Taigi, kas tik galite be pažiūrų skirtumo, kiek leis šių dienų aplinkybės, malonėkite paremti savo gausiomis aukomis šį itin svarbų bei prakūnų tikslą!

Garsys

AUKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOS STABAI SAO-PAULO MIESTE

Iš Brooklyn: Jonas Užupis — 5 dol. Juozas Užupis — 5 dol.; A. Mackevičienė — 1 dol. J. Pronckevičius — 2 dol.; J. Mackevičius — 1 dol.

Cicero, šv. Antano parap. svetainėje spalį 23 d. per paskaitą smulkių aukų surinkta 12 dol. 25c. Pavieni asmenys aukojo po 1 dol.: R. Valančius, O. Mankienė, M. Mišėikienė, O. Danjotienė, P. Stanislovaitienė, K. Leketienė, B. Kelpša, M. Dambrauskas, J. Motekaitis, A. Petkus, A. Krasauskas, K. Gailius, M. Paseckienė, M. Lutkus, J. Mozzeris, P. Gedmintai, O. Kautauskienė, A. Jakutis. Be to, kita proga Cicero aukojo: A. Bernadišius — 10 dol., S. Paseckas — 10 dol., K. Gilydienė — 5 dol., po 2 dol.: J. Permenas, P. Matas, O. Kairienė, M. Sriupšienė.

Aušros Vartų parap. svetainėje, West Side, 31 d. spalio, kių aukų 2 dol. Pavieni asmenys aukojo po 1 dol.: A. Radzevičius, E. Malkevičienė, E. Jeranisevičienė, J. Stumbris, D. Makauskienė, M. Rinkevičienė, J. Mikulėnas.

Šv. Jurgio parap., Bridgeport svetainėje, 2 d. lapkr. per paskaitą surinkta smulkių aukų — 15 dol. 60c. Pavieni asmenys po 1 dol.: O. Sekleckienė, S. Sosnauskienė, M. Kairaitė, J. Rimkus, E. Šleikienė, P. Pakalnis, A. Kalėšinskaitė, M. Šimkienė, O. Zadavičienė, S. Milius, A. Vaičekauskienė, J. Buišys, P. Mockienė, A. Linauskienė, P. Staržinskaitė, P. Jutkienė, U. Gaizauskienė, A. Rokas, A. Kropas, P. Kunčius, L. Gotautas, O. Kazlauskaitė, M. Butkienė, O. Kiminienė — 10 dol.; N. N. — 8 dol.; O. Radzevičienė — 1 dol. 50c.; V. Batarienė — 1 dol. 25c.; J. Budrevičienė — 2 dol. J. Dabrauskas — 5 dol.

Dievo Apvaizdos parap. svetainėje, 18th St. per paskaitą 3 d. lapkr. surinkta smulkių aukų: 2 dol. 33c. Pavieni asmenys aukojo po 1 dol.: A. Kireilis, T. Paprauskienė, Z. Savickienė, O. Zdanavičiūtė, V. Strazdauskienė, P. Valuckis, K. Vickutė, M. Kovalūnaitė, P. Venslauskienė, O. Augaitė, M. Jereminaitė, A. Užpalevičienė, V. Zuburaitė, B. Petraitienė, V. Tubutis, A. Baradie-

Gen. E. Markham, neseniai paskirtas vyriausiu J. A. V. kariuomenės (artilėrijos) inžinierium.

ne, K. Ivanauskas, E. Kėkšaitė, B. Šmitienė, A. Salčis, A. Butkus, Gerb. kleb. kun. I. Albavičius — 10 dol. Šv. Mykolo parap., North Side, 8 d. lapkr. aukojo per paskaitą po 1 dol.: T. Šedbaras, O. Kibienė, M. Maziliauskienė, V. Dargužis, J. Berkelis, A. Banevičius, B. Radišauskienė — 2 dol. Gerb. kun. kl. J. Svirskas — 5 dol.

Pasitaikomosios aukos po 1 dol.: Kačėnas, J. Jurgutis, V. Balsys, J. Oskeliūnas, A. Karalius, Rieksnis, Z. Čerkauskienė, V. Rimdienė; po 2 dol.: M. Sadauskienė, B. Butkienė, V. Ribinskienė, M. Gvoldienė; po 5 dol.: V. Savičius, N. Vilimas.

Tokių būdu iš viso vieno mėnesio bėgyje surinkta 224 dol. 93c.

KAS GIRDĖT PO AMERIKOS LIETUVIŲ KOLONIJAS

KAS NAUJO TORONTO LIETUVIŲ PADANGEJE

Spalį 29 d. lietuvių parap. salėje buvo rengta vakaras Dariaus ir Girėno paminėjimui. Publikos priejo pilna sale. Programa buvo ilga (virš 4 val.). Griažiai dainavo ir deklamavo mažytės mergaitės (ačiū O. Kalinauskienai), toliau apie Dariaus ir Girėno gyvenimą kalbėjo vakaro vedėjas P. Kundrotas; atitinkama kalbą pasakė ir J. Krasauskas įvertindamas Dariaus ir Girėno karžygišką žygį dėl Tėvynės ir kaip Amerikos lietuvių, ypač chieagiečiai, deda pastangų paminklo pastatymui.

Paskui atvaizdė penkių veiksmų veikalas "Gyvenimo Verpetai." Visi lošėjai artiškai savo roles atliko. Bendrai programa visiems darė įspūdžio.

Ačiū komisijai, artistams ir visiems atsilankiusiems.

Bizniai bankrutuoja. Keletas lietuvių čia turėjo šiuokių tokių biznelius — parduotuves. Dabar Toronte liko vos vienas stambiausias

Sirdingiausiai tariau ačiū visiems gerb. kun. klebonams už davinę salį ir paraginimą, taip pat visiems aukojusiems! Kun. B. Sugintas

biznierių J. Grubevičius. Be to, dar randasi vienas lietuviškas restoranas. Kiti bizniai subankrutijo.

Biznius uždaro ne tik lietuvių, bet ir kitataučiai. Mieste jaučiamas didelis krizis. Visur pilna tuščių namų bizniui, bet niekas neranduoja.

— Draugužėlis.

SVEIKA MARIJA!

Ar myli Mariją? Ar nori apie Ją pasiskaityti gražių skaitymų? — Jei myli ir nori apie Ją daug — daug gražių dalykų išgirsti, tai būti pasiskaityti ką tik išėjusią iš spaudos knygą, vardu "SVEIKA MARIJA!"

Iš kun. A. Stolz'o raštų lietuviškai parašė Kun. Antanas Petrauskas, M. I. C.

Knyga turi 200 puslapių rašto, 8 didelius ant gražios popieriaus šv. Marijos ir Jėzaus paveikslus.

Knygos kaina, imant po vieną, 35 centai.

DRAUGAS PUB. CO., 2334 So. Oakley Ave.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. LAfayette 3057
DR. A. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-SPINDULIAI
3051 West 43rd Str.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

Phone GROvehill 0027
Valandos: 2-4; 7-9 P. M.
Trečiadieniais ir sekmadieniais susitarus
DR. J. W. KADZEVIK
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
6859 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill.

BOULEVARD 7389
Rez. HEMlock 7691
DR. A. P. KAZLAUSKAS
DENTISTAS
4712 So. Ashland Avenue
Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Tel. Ofiso BOULEVARD 5913-14
Rez. VICTory 2343
DR. A. J. BERTASH
756 W. 35th Street
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

Office Phone Res. 6107 S. Francisco
Prospect 2230 Phone GROv. 0951
DR. J. SZUKIEWICZ
PHYSICIAN AND SURGEON
5058 SO. ASHLAND AVE., Chicago
Hours: 2 to 5 - 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

GRABORIAI:

LACHAVICIUS IR SŪNUS
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvių kapigianius.
Reikalavimai atsiimti, o mano darbu būsite užtikrinti.
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.
TEL. CICERO 5927

Phone BOULEVARD 4139
A. MASALSKIS
GRABORIUS
Musų patarnavimas visuomet patikimas ir nebrangus. Mes neturime klaidų atsiimti.
Nauja, graži koplyčia dykai.
3307 Auburn Avenue

I. J. ZOLP
GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS
1646 WEST 46th STREET
Tel. BOULEVARD 5203-5415
Tel. CICERO 204
SYREWICZE
GRABORIUS
Laidotuvių pilnas patarnavimas
nuo 8 iki 12 val. ryto
KOPLYČIA DYKAI
1344 S. 60th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas YARds 1133
STANLEY P. MAZEKA
Graborius ir Balsamuotojas
Turis automobilis visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 AUBURN AVENUE
Chicago, Ill.

J. F. RADZIUS
Inc.
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai.
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS
GRABORIUS
Koplyčia Dykai
4830 WEST 15th STREET
Cicero, Illinois
Tel. CICERO 2109 ir 859-J.

SIMON M. SKUDAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 W. 18th St.
Tel. MONroe 3277

Tel. LAfayette 3573
J. Liulevičius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir aplinkinėse.
Didelė ir graži koplyčia dykai
4082 Archer Ave.

LIETUVIAI DAKTARAI:

Amerikos Liet. Doktorų Draugijos Narių

Ofiso: Tel. CANal 4039
Res. Tel. HEMlock 6286
DR. A. C. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 So. Halsted St.
Ofiso valandos: 1-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ryto
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

Tel. LAfayette 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone Res. and Office
PROspect 1028 2359 So. Leavitt St.
CANal 0706
DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. M. T. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOULEVARD 7820
Namų tel. PROspect, 1930

Tel. BOULEVARD 7012
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakara
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

IVAIRIŲS DAKTARAI:

Res. Phone Office Phone
ENGlewood 6641 TRIangle 0044
DR. A. R. McGRADIE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeru
4729 SO. ASHLAND AVE.
SPECIALISTAS
Dėliovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 val. vakare
Nedėliomis 10 iki 12
Telefonas MIDway 2880

Office: PROspect 2011 BEVerly 0081
Res.:
Dr. JOHN F. RUZIC
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2355 West 63rd Street
Val.: 2 to 4 ir 7 to 9 P. M.
Kėtv. ir Sekmad. pagal sutartį
Ryto val. šv. Kryžiaus Ligoninėje
Chicago, Ill.
Phone: HEMlock 6700

DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTISTAS
1416 SO. 49th CT., CICERO, ILL.
Utar., Kėtv. ir Pėtn. 10-9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned., Sered. ir Subat. 2-9 val.

Dienoms Tel. LAfayette 5793
Naktims Tel. CANal 0402
DR. A. J. JAVOIS
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioj pagal sutartį

Of. Tel. REPUBLIC 7696
Res. Tel. GROvehill 0612
6917 S. WASHTEENAW AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. MARQUETTE ROAD
Val.: 2-5 ir 7-9 vak. Kėtv. 9-12 ryto
Nedėlioj susitarus

Phone CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1-3 ir 7-8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7668

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6636
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6660 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 popiet
6 iki 8:30 vakare

Tel. GROvehill 1595
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.
Seredomis po pietų ir Nedėliomis tik susitarus
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036

DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Val.: 10-11 v. ryto, 2-4, 7-9 v. v.
Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARds 0994
Res.: Tel. PLaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. r/ty; 2-3 ir 7-9 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

J. J. BAGDONAS

Liūdnoje valandoje paveskite dėl manęs savo rūpesčius. Pašaukite:

Tel. REP. 3100

2506 W. 63rd St.

SENIAUSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

EUDEIKIS ir SŪNUS yra taip arti kaip ir jūsų telefonas. Nežiūrint to, nėra jokių išlaidų.

EUDEIKIS 30 metų ypatingas, atsakantis patarnavimas yra patenkinęs tūkstančius šeimynų.

Vienintelis Lietuvis Graborius vartojantis modernią, elektros varomą grabvežimą su šoninėm durim, kurios palengvina grabų įkėlimą.

Jeigu didžiausias dailumu ir taupumu laidotuvių — pašaukite REPUBLIC 8340, ir persitikrinkite.

JOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

5340 SOUTH KEDZIE AVENUE

VISI TELEFONAI: REPUBLIC 8340

(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Daktaras

Kapitonas

Pasauliniame kare

WISSIG

Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 25 METUS NEŽIURINT KAMP UŽSIENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA

Specialistai gydo ligas plūvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, širdies, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skausmą ir pasilptingą ligą. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleiskite čia ir persitikrinkite ką jie jums gali padaryti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarnavimas dykai.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val.

4300 WEST 34th ST. Kampas Keebler Ave. Tel. CRAWford 557

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą" ir remkite visus tuos profesionalus ir biznierių, kurie garsinasi jame.

CHICAGOJE

IŠ ŠV. KRYŽIAUS PAR
TOWN OF LAKE

Šv. Kryžiaus bažnyčioje šv. Misijos prasideda šį vakarą 7:30 valandą. Ši visa savaitė skiriama moterims ir mergaitėms. Tikimos, kad moterys ir mergaitės naudosis Dievo malonėmis per šv. Misijas skaitlingai atsilankydamos, ne tik kurios čia gyvena, bet atvyks iš artimesniųjų apylinkių pasinaudoti šia proga.

Misijos duos Tėvas Bružikas, S. J.

Raportieris

Moterys Sąjungos 21 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 5 d. Susirinkimas buvo skaitlingas. Išlaikyta pranešimas iš rengto vakaro naujoms narėms pagerbti. Vakaras davė ir gražaus pelno (\$28.85). Visoms naujoms narėms įteikta po dovanėlę.

Nutarta rengti bunco party A. Česnų svetainėje, gruodžio 17 d., 2 val. popiet. Renginio komisiją sudaro: O. Navickaitė, K. Bartkaitė, M. Pankštienė, M. Sudeikienė, J. Stugienė, P. Čepulienė. Išrinkta atstovė į Labdarių seimą: M. Pankštienė, S. Stautienė, J. Čepulienė.

21 kuopa nesnaudžia. Vieną darbą pabaigęs, kitą pradeda. Tai parodo, ką gali nuveikti vienybė. Bravo, sąjungietės.

Narė

IŠ N. PRAS. P. Š. PARAP.,
BRIGHTON PARK

Mūsų parapijos Tretininkai pradėjo veikti; rengiasi prie didelio vakaro lapkričio 26 d. Statys scenoje trijų veiksmų dramą "Desenzano Mergelė".

Tretininkams į pagalbą eina šv. Marijos mergaičių sodalietės, kurių virš 20 mergaičių dalyvaus tame veikale.

Tretininkų dvasios vadas kun. S. Jonelis yra veikalo režisierius. Prieš du metus, jam vadovaujant buvo Brighton Parke ir Roselande atvaidinta "Gyvy Rožių vainikėlis", kuris taip žmonėms patiko, kad ir šiandien dar apie jį kalba kun. Jonelis deda pastangų, kad ir šis veikalas žmones sužavėtų. Veikalas pirmą darbujasi kartą statomas mūsų parapi-

joj. Tikėtį galima gauti pas narius. Visi į talką tretininkams.

Našlaitė

Lapkričio 5 d. įvyko vakaras Labdarių 3 kuopos naudai. Rengėjai šiuo taria širdingiau siai ačiū gabiam vedėjui A. Giedraičiui, Pipirams ir Pipirukams. "Gudri Močiutė" vaidin K. Zaromskini ir visai trupei, muzikantams, A. Geštaitai ir A. Rupšniui, kunigams: A. Valančiui, S. Joneliui, už didelę auką mūsų biznieriui M. Baigo, 4358 So. California ave., visiems darbininkams ir visai publikai už skaitlingą atsilankymą ir svečiams.

Komisija

IŠ ŠV. JURGIO PARAP.,
BRIDGEPORT

IŠSEIKĖ Į NAUJĄ VIETĄ

Pp. Bytųjų šeima, pabai-goje spalį mėn. išsikėlė gyventi aristokratiškon South Side dalin.

Bytantai Bridgeporte išgyveno suvirš 22 metus. Buvo geri kaimynai, ramūs ir draugingi žmonės. Bridgeportiečiai jų labai pasigėsta, tik tuomi ramina, kad ypač p. Bytantiene, kuri yra žymi moterų organizacijų darbuotoja, pradžioje nepertraukti gražių santykių su Bridgeporto kolonija, bet darbuosis kaip visuomet.

Nauja buveinė pp. Bytųjų yra ypatingai puošnus apartamentas puikioj dalyje miesto, 6642 S. Parnell ave. vienas blokas nuo Marquette Boul. Cia visų namai, tai ir pp. Bytųjų įrengti su moderniais patogumais, elektros šaldytuvai, kriokštulų žandolieriai, jantoriai visų aptarnauja — tik gyvenk ir norėk gyventi.

Geriausios laimės ir sveikatos naujoj buveinėj pp. Bytųjų šeimai.

Kaimynas

Lapkričio 26 d. įvyks šv. Jurgio parapijos metinė vakarienė, kurią rengia šv. Kazimiero Akad. Rm. 2 skyr. Vakarieneš pelnas skiriamas mūsų parapijos mokyklos naudai. Rengimo komisijon įėjo mūsų veikliosios rėmėjos: J. Šalcha, Kun. Jonelis deda pastangų, kad ir šis veikalas žmones sužavėtų. Veikalas pirmą darbujasi kartą statomas mūsų parapi-

mūsų duosnūs Kalėnai, Petraičiai, S. Daugella, S. Mielinis ir kiti. Vėliau daugiau pranešime apie šią pramogą ir visus vakarieneš rėmėjus suminėsime.

Vakarieneš puoš programa mokyklos vaikučių, kuriuos jau rengia Seserys mokytojos. Įžanga tik 50c. Nepamirškite lapkr. 26 d.

N.

SKAITYTOJŲ BALSAI

DEJUOJA KAD SVEIKSTA

Lietuvos valdžiai kreipiant dėmesį į atlietuvinimą suko-neveiktų susvetimintų daugelio lietuvių pavardžių, radosi jausnių lietuvių "tūrinčių" pa-grinda, teisint esamas sveti-mas pavardes lietuvių varduose, esą "vaikam daroma moralė žala... verčia vaikus išsivadėti tėvų" ir t.t.

Dejonė visai nevieta, vaik-iška; bijot, kad vaikai nebe-suras savo tėvų, tik todėl, kad vaikai sutrumpins savo pavar-des; tikrenybė, žinoma, kad kuom pasižymėjusi net jei jo pavardė būtų iš pat šaknų (prasme) pakeista, tokie netik vaikai, o gentkartės amžių te-kmėj suranda jo kilmę, parei-gą, tikrąjį vardą, koku kada vadinta.

Baimė, kad sutrumpinęs pavar-dę atsižadės, ar nebusas tėvų, lygi ligotam, iš tėvų paveldėjusiam ligą; bijot, kad išgijęs — pasveikęs, atrodyt kitoku sveikesniu, ir todėl, nebetiks (nebusis) savo tė-vams.

Pavardžių lietuvinimo užma-nymas yra sveikintinas; tik nežinia, kiek Lietuvos vyriausybė ir kaip mano pavardes lietuvininti.

Trumpinimas pavardžių, nu-imant slaviškas galunes, pa-liekant pavardes reikšmę tą pačią, daugely atvejų tokia pavardė, nors ir trumpinta, su-

EXTRA
Pirmieji kalbami lietuvių
kalba judomai paveikslai

Didvyrių Dariaus ir Girėno išskridimas ir iškilmingos laidotuvės Lietuvoje, bus rodoma pirmuose kalbamuose paveiksluose.

Taip pat C. Lukšis turi nu-filmavęs daug Amerikos Lie-tuvių kolonij.

Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje paveiksluose pama-tysite ir išgirsite pirmą kartą lietuvių kalbą, patys save ir kitus savo pažįstamus, kalba-muose paveiksluose.

Rodys C. G. Lukšis.
Lapk. (Nov.) 13 ir 14 d., 1933
Šv. Jurgio parap. svetainėje,
32nd St., ir Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Lapk. (Nov.) 15 ir 16 d., 1933
Aušros Varty parap. svet.,
2323 W. 23rd Pl.,
Chicago, Ill.

Lapk. (Nov.) 18 ir 19 d., 1933
Vysų Sventų parap. svet.,
10806 So. Wabash Ave.,
Roselande

Pradžia 7:30 val. vak.

lietuviška baiga, nebus lietuviška. Paliekant tą pačią pavardės prasme, kaip Dambrausko-Dambros, Čekausko-Čekas, Chmieliausko-Chmielis, Čer-nausko-Cernis, Herbačiausko-Herbas, Kazlausko-Kazlas, ir t.t.

Pasirodytų veltus darbas ir ant juoko išsistatymas, nes slaviškos žodžių prasmes ro-dys, kad jos nelietuviškos, o slaviškos, kaip kad iš vokiš-kų Smith, padaryti Smitas, iš Muller — Mulleris.

Man rodos, jei lietuvininti, vi-sa prasme, ar sulig nuožiūros duot (ar prisiunt) visai kito-kią prasme. Iš Sidzikausko pa-daryt Sidzis, nors išrodys lie-tuviška, tačiau bus be pras-mės. Kas kita padaryt — Sė-dziš; iš Dambrausko — lietu-viškiau padaryt Dabas, ar Da-bis, o ne beprasmiš Dambros.

Lietuvinant pavardes tektų pradėti nuo paties Lietuvos dik-tatoriaus Smetonos; juk jo pavardė pirmiausia nelietuviška; turėtų pasilikti Pasuka, Pienius, na, jei tinka, Grietie-ne. Kauno gardo galva — Ju-rmistras Graurokas irgi turė-tų išsikeist į Pilkis ar Švar-kius.

Mano nuomone, pavardes keist, lietuvininti Lietuvos vy-

riausybė gali paakinti, o ne-verst; kai kas nesijausdams lietuviu, arba nemėgdams lie-tuviškos nenorės pavardės lie-tuvininti.

Geriausia, jei vyriausybė iš-leistų patvarkymą, kad joks pilietis nelietuviška pavarde nebūtų renkamas — skiriamas jokią urėdiją — vietą. Tokiu patvarkymu pats Smetona nebūtų gavęs diktatoriaus vie-tos. Nes, užimami valdiškas vietas, asmens nelietuviškom pavardėm, /lietuviams, ypač Lietuvai, daro gėdą; atrodo lig Lietuva neturi pakankamai savo žmonių užpildyti aukštas vietas, kad reik samdytis pa-liokus: Čarneckį, Sidzikovskį, Šalkovskį t.t. Panašios pavar-dės Lietuvai nekokių garbė-neša.

Anis Rukas

Nuo Sustingusių Šnarių
Niekas taip nepadaręs lankstias ju-sų sustingusių, skaudamus šnarius, kaip geras vikrus išsivystymas su ANCHOR Pain-Expelleriu. Įtrinkite užtenkamai Pain-Expellerio ir apriškite flaneliniu bandanu. Pats biologiniai atsistatymai ištrinkite Pain-Expelleriu vakarais ir rytais iki palengvės.

Pain-Expelleris yra labai persūn-kiandis per odą ir jus galite patirti su kokių greitu varomas skausmas lauk. Visose vaistinėse kaina 35c, ir 70c — skirtingo didumo butelėse. Tikrai tikras turi žinok vaistažėnė.

PAIN-EXPELLER

Geriausios Anglys Už
Žemiausias Kainas
TUMONIS COAL CO.
12132 UNION AVE.
Chicago, Ill.

Phone PULLman 8296
Dabar laikas prisipirkti
anglių dėl žiemos
Res. 10742 S. Wabash Ave.
Phone PULLman 8092

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

PEOPLES COAL CO.
Visados garantuojame ko-
kybę ir teisingą voga-
Yardas ir ofisas:
12132 SO. UNION AVE.
Tel. PULLman 5517
West Pullman, Ill.

Galite nusipirkti daugiau
anglių žemesne kaina iš
Peoples Coal Co.

	1, 2, or 3 tons	4 tons or more
Poehl M. R.	\$7.75	\$7.25
Kent. M. R.	\$5.75	\$5.45
Lump	\$6.75	\$6.25
Black Band	\$6.50	\$6.00
Flag	\$6.75	\$6.25

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC
PERKAM
Lietuviškų
BONUS
SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
PRISIRASYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ
TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS
2608 W. ST 47th STR. Tel. LAFayette 1083

NAUJOS GATVĖS

Nesenai Kauno m. tarybos posėdyje svarstyta projektuojama nauja Raginės gatvė-Raginės upelio vagoje, patį upe-lį po ją suėmus į betoninius vamzdžius, eidama nuo Ukmetės pl. ir Zanavykų g. kampo po Zemaičių g. pylimu iki Jo-

navos gat., sujungtų tiesiu ke-liu Žaliakalnį su Vilijampole ir su Zuavų rinka.

Inž. Banaitis įrodinėjo, kad toji gatvė Kauno m. per bran-giai atseitų, nes tektų dar ir vietos šaligatvius sustiprinti.

PARDAVIMUI ARBA
MAINYMU

restoranai ir alaus biznis. La-bai prieinama kaina.

Atsišaukite:
1841 W. 59th St.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatessen. Geras stakas. Pa-rduosiu pigiai už cash.
2109 SO. HALSTED ST.

JOHN B. BORDEN
ADVOKATAS

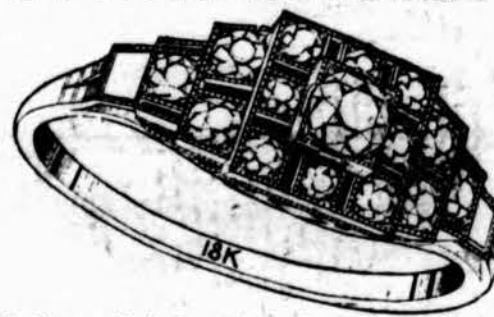
105 W. Monroe St., prie Clark
Telefonas STA. 7660
Valandos 9 ryte iki 5 popiet
2201 W. Cermak Road
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčio:
vakarais 3 iki 5
Telefonas CANAL 6122
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Utarinko, Ketvergo ir Subatos
Vakarais 7 iki 9
Telefonas REPUBLIC 9600

OKSAS EXPRESS

Kraustau Rakandus, Planus ir pri-statau anglis už pigiausias kainas:
Black Band \$7.50; Hacking \$8.00;
Mills Creek \$9.75.
Pasaukiu LAFayette 8980.
J. O K S A S
2649 West 43rd Street

Pas Budrika Kainos Nepakeltos

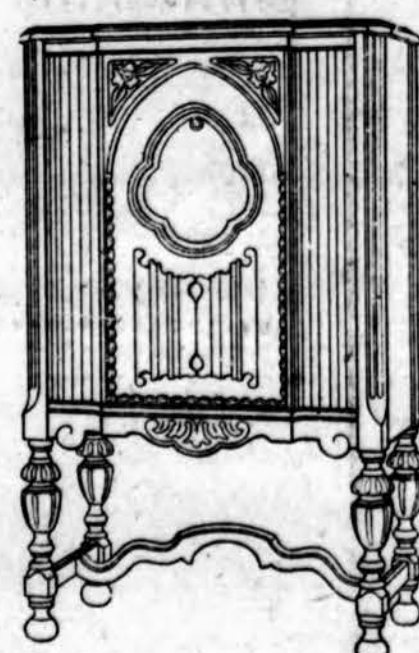
Nors dolerio vertė užsienioose yra vos 62 centai, kas reiškia kad prekių kainos kils, BUDRIKO KRAUTUVĖ yra prisipirkus daugybę prekių, kurias parduoda dar SENOMIS KAINOMIS.

Deimantiniai žiedai yra brangi dovana kiekvienam.
Vertės \$25.00 už \$12.50
Vertės \$50.00 už \$25.00
Vertės \$100.00 už \$50.00

Padedant \$1.00 rankpinių, daiktus palaikome iki Kalėdų.

BUDRIK JEWELRY STORE
3343 So. Halsted St.

Radio su daug patogumų kurios gerai pagauna tolimas stotis, 1934
10 tubų tiktai už \$39.00
11 tubų už \$69.00
11 tubų Columbia \$79.00
Midget radios po \$9.50

"THOR" 1934 SKALBYKLA
\$59.00
Moglis (prosyms mašina)
\$49.00

Abiejų mašinų vertė \$108.00
Budrikas parduoda abidvi už \$68.00

DYKAI prosyms lenta, muilas ir pintine "clothes basket."

"HOOVER" dulkių valytojas Model 105 parsiduoda nupiginta kaina, tikrai \$19.95

GERIAUSIA DOVANA
SEIMININKAMS!
Galima pirkti mokant tik po \$1.00 savaitėje

TELEFONAI:
BOULEVARD
4705 ir 8167

Jos. F. Budrik, Inc.

3717-21 S. Halsted St.

SKAITYKITE

IDOMIAUSIUS LIETUVISKUS KATALIKISKUS
LAIKRAŠČIUS:

"DRAUGAS", vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dien-raštis, išeinas 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Me-tams \$6.00.

"DARBININKAS", Lietuvių Šv. Juozapo Darbininkų Sąjun-gos organas, išeina dukart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmėčiui \$2.00.

"GARSAS", savaitinis Amerikos L. R. K. Susivienijimo or-ganas, išeinas 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Me-tams \$2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS", A. L. K. Studentų organizacijos žur-nalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$2.00. Į užsienį — \$3.00. Atskiro numerio kaina 20c.

"LAIVAS", savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 S. Oak-ley Ave., Chicago, Illinois. Metams \$2.00.

"MOTERŲ DIRVA", A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesi-nis žurnalas, 2322 W. 24th St., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

"VYTIS", Lietuvos Vyčių žurnalas, išeina dukart į mėnesį, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$2.00.